

Repercussions de la COVID sobre la salut i l'exercici de la professió dels professionals de la salut de Catalunya

Gener 2021

La Fundació Galatea ha realitzat una enquesta per valorar l'**Impacte de la crisi sanitària causada pel COVID-19 en la salut, estils de vida i condicions de treball dels professionals de la salut a Catalunya**. La recollida d'informació es va realitzar *on line* durant el mes de juliol, és a dir un cop finalitzada la fase dura (març a maig 2020) de la primera onada de la pandèmia. En ella han participat, a través dels respectius col·legis professionals, metges/esses, infermeres i infermers, farmacèutics/ques, psicòlegs/ogues, veterinaris/es i treballadores socials. Hi han col·laborat en total 4.145 professionals, distribuïts de la manera següent..

	Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Univers	39.597	50.773	5114	10.222	5.745	2.681	2.782
Mostra	1.436	1.369	282	334	505	142	77
Marge d'error	±2,6	±2,7	±5,7%	±5,4%	±4,1%	±8,2%	±11,2%

A continuació es presenten els principals resultats d'aquesta enquesta tot comparant la situació dels diversos grups professionals.

Característiques dels professionals de la salut

Els professionals de la salut analitzats no constitueixen un grup homogeni i presenten característiques diferents segons el col·lectiu al que pertanyen i les característiques específiques del seu àmbit de treball. En general es tracta de professions molt feminitzades. En totes predominen les dones, tot i que destaquen infermeria i treball social on només hi ha un home per cada nou dones.

Les menys feminitzades, comparativament són medicina (34,1% d'homes), odontologia (29,9%) i veterinària (26,1%). La mitjana d'edat se situa en 46,3 anys i per sobre d'aquesta se situen els metges/esses (50,0 anys) i els farmacèutics/ques (46,6).

La presència de professionals nascuts a un país estranger és gairebé inexistent excepte entre els metges/esses (14,6%) i els odontòlegs (22,2%). Són també aquests professionals (medicina i odontologia) els que compten amb major mesura amb parelles pertanyents a l'àmbit sanitari.

No hi ha diferències importants entre la situació laboral abans, durant o després de la primera onada de la pandèmia tot i que els odontòlegs, en la mesura que en general no han pogut treballar durant el confinament, presenten diferències importants respecte a la resta de col·lectius, que, al contrari, han hagut de fer front durant aquest període a una major sobrecàrrega de treball.

La gran majoria dels professionals treballa a l'àmbit assistencial. Predominen els que treballen al sector públic o concertat entre els metges/esses, les infermeres i les treballadores socials. Aquestes professions estan formades gairebé en la seva totalitat per assalariats principalment de caràcter fixe (funcionaris o assalariats) tot i que amb un nivell de temporalitat important que afecta un de cada 5 metges/esses, a més d'una quarta part de les infermeres i gairebé una tercera part de les treballadores socials. Els farmacèutics/ques, els veterinaris/es i els psicòlegs/ogues treballen principalment al sector privat com a treballadors per compte propi en el cas dels odontòlegs i meitat i meitat (assalariats o per compte propi) en el cas dels farmacèutics/ques i els veterinaris/es.

Si atenem al nombre d'hores treballades durant la primera onada de la COVID-19, els professionals que han patit una major sobrecàrrega de treball són les infermeres (45,2 hores setmanals de mitjana), els metges/esses (44,7) i els farmacèutics/ques (43,6). Aquests dos últims grups mantenen, a més, un nombre d'hores de treball setmanals superior a les 40 hores un cop superada la primera onada de la COVID-19.

Característiques sociodemogràfiques i situació laboral dels professionals de la salut

		Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Sexe	Dona	65,9	89,0	92,2	82,3	70,1	73,9	87,0
	Home	34,1	11,0	7,8	17,7	29,9	26,1	13,0
Edat mitjana		50,03	43,69	43,75	46,64	45,74	44,04	39,77
Lloc de naixement	Catalunya	70,8	85,5	88,3	90,1	68,9	86,6	93,5
	Resta d'Espanya	14,6	10,3	10,3	8,4	8,9	9,2	3,9
	Fora d'Espanya	14,6	4,2	1,4	1,5	22,2	4,2	2,6
La parella és professional de la salut		35,9	23,4	10,3	23,7	32,4	27,5	12,5
Situació laboral actual	Treballen	95,5	99,3	99,3	99,1	98,6	100,0	97,4
	Jubilació parcial	4,5	0,7	0,7	0,9	1,4	0,0	2,6
A quants llocs treballa	Un	69,5	87,2	92,6	93,0	40,7	88,3	58,3
	Dos o més	30,5	12,8	7,4	7,0	59,3	11,7	41,7
Sector d'activitat	Públic/ concertat	81,6	85,4	72,8	10,4	...	12,6	41,7
	Privat	16,7	13,5	7,7	88,1	...	87,4	55,0
	Una altra situació	1,7	1,0	19,5*	1,5	...	0,0	3,3
Tipus de treball	Assistencial	85,4	88,8	80,0	77,2	85,4	95,3	82,9
	Gestió	7,3	7,1	6,9	16,2	7,3	2,0	6,3
	Altres	7,3	4,1	13,1	6,6	7,3	2,7	10,8
Lloc de la feina principal	Atenció primària	30,6	21,5	29,0	0,0	16,7	75,7	6,7
	Hospitalària	50,8	61,3	19,5	4,3	76,0	1,8	63,3
	Farmàcia	0,0	0,0	0,0	90,5	0,0	0,0	0,0
	Altres	18,7	17,1	51,5**	5,2	7,3	22,5	30,0
Relació contractual	Funcionari/ indefinit	69,8	70,4	67,3	46,0	19,2	42,3	55,0
	Interí o temporal	21,1	28,6	32,4	4,3	3,4	7,2	11,7
	Pel seu compte	9,1	0,7	0,4	49,7	77,4	50,5	33,3
Han fet guàrdies (presencials o localitzables)	Abans de la COVID	49,1	44,8	22,1	49,1	20,4	27,9	11,7
	Durant (març-maig'20)	55,4	54,2	51,8	53,0	39,9	31,5	20,0
	Després (Juliol'20)	49,2	47,8	30,1	50,3	25,2	29,7	13,3
Nombre mitja d'hores setmanals	Abans de la COVID	42,52	38,28	35,36	39,24	36,85	38,02	32,93
	Durant (març-maig'20)	44,72	45,17	40,68	43,58	19,70	31,79	32,42
	Després (Juliol'20)	42,02	39,73	36,53	40,27	36,64	38,32	29,35
n		1436	1369	334	142	282	77	505

*Tercer sector

** ONGs. centres de discapacitats, penitenciaris, etc.

Estat de salut

En tots els grups de professionals de la salut que han estat a primera línia durant la primera onada de la crisi de la COVID, es pot constatar un empitjorament molt important del seu estat de salut entre el moment previ a la crisi (abans de l'aparició del coronavirus) i els mesos més durs de la pandèmia (març, abril, maig). Un cop superada aquesta primera onada (juliol-agost) els indicadors de salut han millorat respecte al pitjor moment de la crisi però no han tornat als valors anteriors, de manera que els professionals han hagut d'afrontar la segona onada sense haver-se recuperat de la primera. Podríem parlar d'una excepció en el cas dels odontòlegs, que en alguns indicadors presenten pitjor estat de salut després del confinament que durant els mesos durs de la primera onada, moment en què, com hem dit, van haver de restringir la seva activitat laboral.

Els professionals de la salut que presenten pitjors resultats en els diversos indicadors de salut són, per aquest ordre, els d'infermeria, medicina, treball social i, a certa distància, farmàcia.

Les infermeres són les que més han empitjorat el seu estat de salut, tant si considerem la salut autopercebuda (han passat del 10,2% amb salut regular o dolenta abans de la COVID al 29,4% després de la primera onada), les hores i la qualitat de la son (el 29% dorm menys de 6 hores diàries i el 37% té problemes per adormir-se o es desperta espontàniament a la nit). A més són les professionals que en major mesura han tingut pensaments de "no poder més", les que presenten pitjors indicadors de dolor i d'estrès i un 65% pateix la síndrome de *burnout* (professional cremat) en la dimensió d'esgotament personal. D'altra banda, és el grup professional, juntament amb els farmacèutics/ques, que presenta un major consum de tranquil·litzants o hipnòtics (el 32% i el 31% en ambdós casos). També la percepció de la pròpia salut ha empitjorat.

Les treballadores socials i els professionals de la medicina també presenten un empitjorament del seu estat de salut en tots els indicadors emprats. Hi ha un predomini dels que s'han sentit i continuen sentint-se superats per la seva feina. Més de la meitat presenta en el moment posterior a la primera onada algun indicador de fatiga, dolor d'esquena o d'articulacions i/o d'estrès. Igualment, predominen els que puntuen positiu en alguna dimensió de *burnout* i, per tant, pateixen la síndrome del professional cremat. El 21,1% dels metges/esses i el 27,7% de les treballadores socials presenten un estat de salut autopercebut regular o dolent alhora que abans de la pandèmia només representaven un 7,2% i un 12,8%, respectivament. El 27% dels metges/esses i el 31,2% de les treballadores socials manté la dificultat per adormir-se o per mantenir la son al llarg de la nit i han augmentat de manera significativa els que dormen menys de 6 hores al dia.

Podem dir que, en general, l'evolució dels indicadors de salut entre el període inicial (març) i el final (juliol) de la primera onada de la crisi presenten, encara que els valors variïn, una tendència força similar en tots els grups professionals. Parteixen d'una situació favorable que arriba a pics molt elevats de malestar i deteriorament físic i mental durant la crisi i que milloren un cop finalitzada però sense arribar als valors del punt inicial.

Indicadors d'estat de salut								
		Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Estat de salut autopercebut dolent o regular	Abans COVID	7,2	10,2	12,8	6,6	4,4	9,2	11,7
	Després (Juliol'20)	21,1	29,4	27,7	14,7	14,9	15,5	19,5
Dormen menys de 6 hores	Abans COVID	14,4	14,2	11,0	11,1	9,7	8,5	6,5
	Després (Juliol'20)	23,0	28,9	24,1	20,1	19,0	15,5	13,0
Manifesten dificultat per adormir-se o es desperten espontàniament a la nit	Abans COVID	8,8	11,2	14,5	5,1	12,3	12,7	5,2
	Durant (març-maig'20)	41,2	58,5	44,0	48,2	36,8	32,4	32,5
	Després (Juliol'20)	27,0	37,0	31,2	21,0	27,7	22,5	18,2
Tenen o han tingut sovint pensaments de "no poder més"	Abans COVID	12,3	14,6	14,7	6,1	18,0	16,2	11,7
	Durant (març-maig'20)	44,2	67,5	53,7	67,7	38,0	35,1	41,7
	Després (Juliol'20)	31,8	40,2	41,5	25,6	38,0	25,2	33,3
Presenten algun indicador de fatiga	Abans COVID	19,9	21,5	27,0	15,9	28,1	29,6	29,9
	Durant (març-maig'20)	53,5	74,7	64,2	74,9	27,7	47,9	55,8
	Després (Juliol'20)	43,7	53,4	55,0	39,8	62,2	44,4	32,5
Presenten algun indicador de fatiga, dolor i/o estrès	Abans COVID	29,9	36,2	38,7	24,3	49,1	43,7	46,8
	Durant (març-maig'20)	65,7	83,5	76,2	80,5	53,5	61,3	67,5
	Després (Juliol'20)	54,2	68,8	66,0	53,6	70,3	56,3	46,8
Consum de tranquil·litzants o pastilles per dormir	Abans COVID	17,5	19,1	15,2	18,9	13,9	13,4	14,3
	Després (Juliol'20)	23,9	31,6	19,9	30,5	19,0	14,8	15,6
Dimensions de <i>Burnout</i>								
Esgotament personal	Abans COVID	24,9	29,3	30,9	15,2	29,3	34,2	31,7
	Durant (març-maig'20)	69,3	88,0	79,8	88,7	53,3	59,5	65,0
	Després (Juliol'20)	52,3	65,4	66,5	52,1	62,0	53,2	46,7
Esgotament professional	Abans COVID	29,8	32,1	34,2	13,7	31,3	34,2	25,0
	Durant (març-maig'20)	53,0	71,3	59,9	64,9	36,0	42,3	45,0
	Després (Juliol'20)	44,1	52,8	50,4	32,3	50,0	39,6	31,7
Esgotament relacional	Abans COVID	16,8	13,2	14,3	11,3	17,3	33,3	8,3
	Durant (març-maig'20)	27,8	33,7	26,5	41,8	20,7	37,8	26,7
	Després (Juliol'20)	24,9	25,4	23,2	22,6	25,3	36,0	18,3

Serveis de salut mental i formació en competències per a un exercici professional saludable

Són pocs els professionals de la salut que acudeixen (9,4% de mitjana) o han acudit en algun moment (11,9%) a un servei de suport en salut mental. En total, al voltant d'un 16% té o ha tingut contacte amb algun servei d'aquest tipus però si afegim que un 12% considera acudir-hi en algun moment, podem dir que al voltant d'una quarta part dels professionals de la salut són demandants directes o potencials d'aquest tipus de servei.

Tret dels psicòlegs/ogues, que són els principals usuaris d'aquests serveis molt vinculats a la seva professió, són les infermeres les que més hi recorren (13%) o hi han recorregut (12,9%), seguides dels metges/esses (8% i 11,4%, respectivament).

Els serveis que registren un major interès són els que ofereix la Fundació Galatea: un 37% dels professionals considera que els seus programes assistencials i de prevenció de la salut mental i emocional, són el servei més adient per demanar ajuda en cas de tenir problemes de salut mental. Els metges/esses són els que més (45,6%) acudirien a aquest servei i les treballadores socials les que menys (23,8%).

Un 24% dels professionals acudirien al seu CAP per rebre atenció psicològica, especialment les treballadores socials, ja que el 41,5% d'elles hi acudeix o acudiria. La resta de possibilitats com ara adreçar-se a professionals privats (11,9%) o a altres serveis de salut laboral o mútues (14,9%) es troben a molta distància dels anteriors.

D'altra banda, són nombrosos els professionals que troben a faltar o que creuen que necessiten formació per millorar determinades competències que els hi permeti desenvolupar un exercici professional més saludable. Pràcticament tots els professionals (90%) apunten aquesta necessitat tot destacant més de la meitat (54,3%) que veurien necessari rebre formació per adquirir competències emocionals en l'exercici professional; una altra meitat (48,2%) que voldrien perfeccionar la capacitat de gestionar conflictes i més d'una tercera part (34,8%) voldria millorar la comunicació amb els pacients i les famílies. Aprendre a treballar en equip (26,9%) i augmentar la capacitat de lideratge (26,9%) són també assignatures pendents per a una part dels professionals.

Les infermeres, les treballadores socials i els farmacèutics/ques són els col·lectius que manifesten una major necessitat de millorar competències emocionals per a un exercici saludable. També les treballadores socials, els farmacèutics/ques i els odontòlegs estarien interessats en millorar la seva capacitat de treballar en equip.

Serveis i recursos per a la salut mental

	Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Professionals que acudeixen, han acudit en alguna ocasió o acudirien a un servei d'atenció a la salut mental							
Acudeixen a serveis de salut mental	8,0	13,0	6,4	7,2	6,5	6,3	18,2
Han acudit a serveis de salut mental	11,4	12,9	11,7	10,5	9,5	15,5	20,8
Consideren acudir a algun servei de salut mental	9,8	16,4	17,0	11,9	10,4	18,8	19,0
Quin servei consideren més adient per demanar ajuda per problemes de salut mental							
Programes assistencials de la Fundació Galatea	45,6 ▲	31,7	23,8	36,8	37,6	35,2	37,7
Centre d'Atenció Primària	14,2	25,1	41,5 ▲	33,5	29,1	37,3 ▲	23,4
Serveis de suport del seu centre	18,0 ▲	19,9 ▲	9,6	2,7	7,5	1,4	10,4
Professionals privats	9,5	11,3	14,2	18,0	12,7	12,0	24,7 ▲
Altres	12,5	12,0	11,0	9,0	13,1	14,1	3,9
En base a les situacions descrites al llarg d'aquest qüestionari, en quines competències creu que li aniria bé millorar la seva formació?							
...emocionals per a l'exercici saludable	49,0	59,2 ▲	59,9 ▲	56,6 ▲	52,5	49,3	57,1
...en gestió saludable dels conflictes	48,9	48,0	52,5 ▲	49,4	41,6	56,3 ▲	48,1
...en comunicació (pacients/usuaris-famílies)	30,4	37,0	36,5	50,9 ▲	27,7	36,6	44,2
...en lideratge	27,8	28,0	34,4 ▲	33,2 ▲	31,5 ▲	28,2	24,7
...en treball en equip	25,4	27,2	22,3	35,9 ▲	27,7	24,6	23,4

Repercussions directes de la COVID-19

Els professionals de la salut han patit de manera directa les repercussions de la COVID-19 sobre la seva vida personal i laboral.

Cal dir que l'impacte de la COVID-19 ha estat d'una gravetat superior entre els metges/esses i les infermeres, més de la meitat dels quals s'han vist afectats d'alguna manera a nivell familiar (autoconfinament, positius i hospitalitzacions de persones properes o dels mateixos professionals) però sobretot a nivell laboral. Entre els metges/esses, un 18,6% ha demanat la baixa per motius relacionats amb el coronavirus durant els mesos de març a maig, un 76,9% ha presenciat com l'agafava algun company i han hagut d'enfrontar l'hospitalització (5,1%) i/o la mort d'algun company (6,1%). Aquesta situació és encara més acusada en el cas de les infermeres. Un 29,6% ha demanat la baixa, un 85,3% té alguna companya que la va agafar, han vist companys hospitalitzats (5,6%) o fins i tot morts (6,8%).

L'aparició del coronavirus ha fet que un 15% dels professionals de la salut s'hagin plantejat avançar la seva jubilació i un 30% ha pensat en abandonar la professió, encara que reconeixen que no ho faran. Aquests percentatges s'incrementen de manera significativa entre les infermeres (un 21,6% anticiparia la seva jubilació i un 35,9% fantasieja sobre la possibilitat de deixar la feina).

Al voltant d'un 30% dels professionals ha hagut d'enfrontar-se a conflictes o dilemes ètics durant el període més dur de la primera onada de la crisi. Les infermeres i les treballadores socials són les que més s'han vist afectades per aquest problema (el 40,2% i el 39,7%, respectivament). També els farmacèutics/ques (31%) s'han trobat sovint amb conflictes ètics, fins i tot més que els metges/esses (26,3%).

Davant una segona onada, predominen els professionals que se senten menys preparats física i emocionalment per fer-li front. En aquest cas són els metges/esses i les infermeres els més pessimistes (el 42,8% i el 48,2% se senten pitjor preparats per a una nova punta de contagis).

Repercussions directes de la COVID-19

	Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Han demanat la baixa	18,6	29,6	9,6	6,1	7,2	9,3	10,0
Algun col·lega ha demanat la baixa	76,9	85,3	52,7	34,5	45,8	36,9	46,0
Han estat hospitalitzats a causa de la COVID-19	0,6	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Algun col·lega ha estat hospitalitzat a causa de la COVID-19	5,1	5,6	3,0	4,6	2,6	3,3	4,9
Algun col·lega ha perdut la vida a causa de la COVID-19	6,1	6,8	2,3	0,6	2,8	1,0	2,0
S'ha hagut d'aïllar de la seva família	32,8	44,6	19,1	17,4	15,8	15,5	22,1
Algú de la família s'ha hagut d'aïllar	24,4	28,0	16,7	14,1	18,2	21,1	33,8
Algun familiar de 1er grau ha donat positiu	15,3	18,8	10,3	11,4	11,1	12,7	14,3
Algun familiar ha estat hospitalitzat a causa de la COVID-19	5,1	5,6	4,6	3,3	3,0	4,9	2,6
Algun familiar ha perdut la vida a causa de la COVID-19	6,3	7,6	6,7	4,5	5,1	4,9	11,7
Estan més o menys preparats física i emocionalment davant una segona onada							
Més preparats física i emocionalment per a una propera onada	26,9	29,3	37,5	37,5	51,3	27,0	43,3
Igualment preparats	30,3	22,5	29,0	35,1	35,3	49,5	20,0
Menys preparats física i emocionalment	42,8	48,2	33,5	27,4	13,3	23,4	36,7
La aparició de la COVID-19 ha modificat els seus plans de jubilació							
Sí, vol anticipar la jubilació	13,1	21,6	5,9	10,4	10,7	8,1	1,7
Sí, vol allargar el període en actiu	1,8	0,4	0,4	0,6	5,3	0,0	3,3
No	85,1	78,0	93,8	89,0	84,0	91,9	95,0
L'aparició de la COVID-19 li ha fet plantejar-se deixar la professió							
Sí, i la deixarà	2,1	2,9	3,7	2,7	1,3	0,9	0,0
Sí, però no la deixarà	22,2	35,9	18,8	22,6	22,7	21,6	21,7
No s'ho he plantejat	75,8	61,2	77,6	74,7	76,0	77,5	78,3

Valoracions professionals

Davant la situació de pandèmia i saturació dels serveis sanitaris, els professionals de la salut han comptat amb el suport dels seus col·legues (al voltant del 85% s'ha sentit molt ben tractat per ells/elles) i dels seus pacients o usuaris (també al voltant del 80%), més que no pas dels seus caps (69,7%) o dels gerents i directius dels seus centres de treball (48%). En la majoria dels casos hi ha la percepció d'un augment del reconeixement (per part de col·legues, usuaris o caps) als professionals durant el pitjor moment de la crisi que s'ha mantingut més o menys atenuat un cop finalitzada.

Cal destacar, però, l'evolució de la valoració dels metges/esses i de les infermeres per part del conjunt de la societat. Aquests professionals que, com hem vist, s'han deixat l'energia i la salut durant la primera onada, partia d'un nivell de reconeixement social baix (el 37% dels metges/esses i el 31% de les infermeres considerava que la societat els valorava molt positivament) va incrementar-se durant la crisi (el 76% i el 78% se sentia molt valorat socialment) però va tornar a baixar (al 51% i al 45%) un cop superada aquesta.

Els professionals de la salut s'han sentit força o molt valorats per part de...

		Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
... els pacients/usuaris	Abans COVID	73,1	70,8	79,4	72,3	87,3	83,8	86,7
	Durant (març-maig'20)	87,0	86,3	82,0	80,8	86,0	86,5	90,0
	Després (Juliol'20)	78,2	76,7	78,3	81,7	92,0	83,8	88,3
... els col·legues	Abans COVID	82,7	81,0	79,8	78,4	83,3	82,0	80,0
	Durant (març-maig'20)	86,8	88,6	82,4	84,1	81,3	80,2	83,3
	Després (Juliol'20)	84,9	85,8	83,1	83,5	85,3	82,0	81,7
... els caps immediats	Abans COVID	71,7	64,8	73,9	59,5	64,0	55,0	61,7
	Durant (març-maig'20)	76,2	71,2	76,5	59,1	64,7	59,5	63,3
	Després (Juliol'20)	73,8	68,1	76,1	60,7	66,7	59,5	65,0
... els directius i gerents	Abans COVID	45,4	38,6	51,1	55,8	57,3	45,9	60,0
	Durant (març-maig'20)	52,0	47,6	55,5	57,3	55,3	48,6	56,7
	Després (Juliol'20)	47,1	42,2	54,4	58,2	58,0	48,6	61,7
... la societat	Abans COVID	37,0	31,1	32,7	42,1	52,0	36,9	41,7
	Durant (març-maig'20)	75,7	77,9	49,6	62,8	63,3	45,9	60,0
	Després (Juliol'20)	50,9	45,4	42,3	56,4	62,0	43,2	56,7

Repercussions de la COVID sobre la salut i l'exercici de la professió dels professionals de la salut de Catalunya.

Resultats comparats

Fitxa tècnica

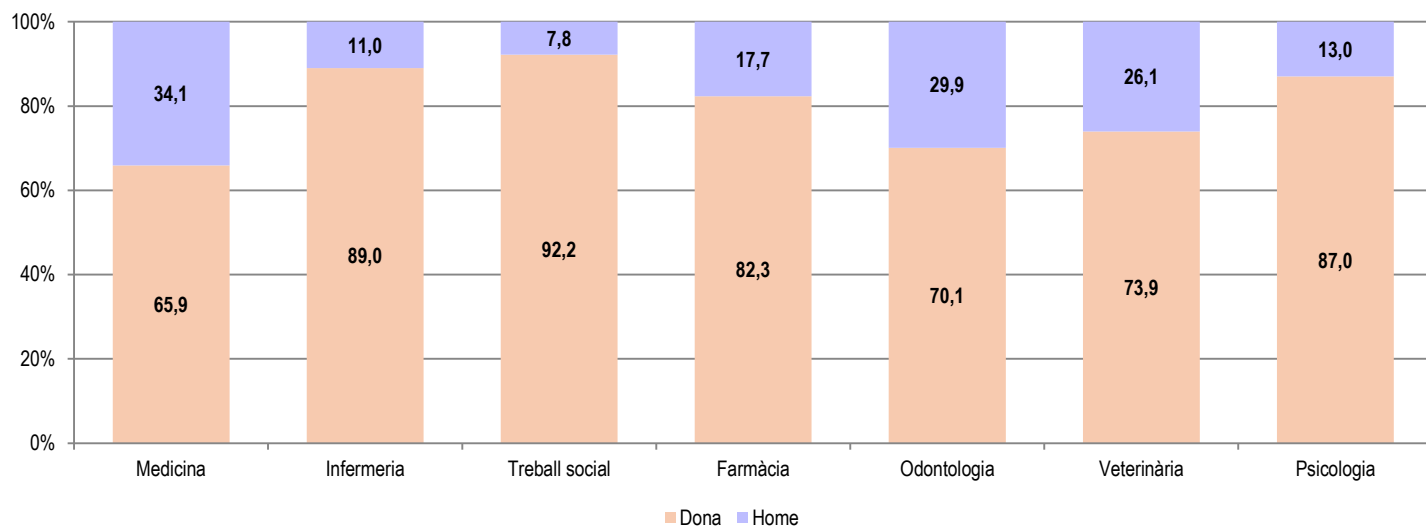
	Medicina	Infermeria	Treball social	Farmàcia	Odontologia	Veterinària	Psicologia
Univers (professionals en actiu)*	39.597	50.773	5114	10.222	5.745	4.049	2.782
Professionals en actiu	1436	1369	282	334	505	142	77
Inactius/ves o no exerceixen la professió	212	123	9	9	34	11	17
Marge d'error**	±2,6	±2,7	±5,7%	±5,4%	±4,1%	±8,2%	±11,2%
Taxa de resposta **	3,3	2,9	5,70%	3,30%	9,20%	3,40%	2,80%

* Col·legiats fins a 69 anys registrats per l'INE a 31 de desembre de 2019

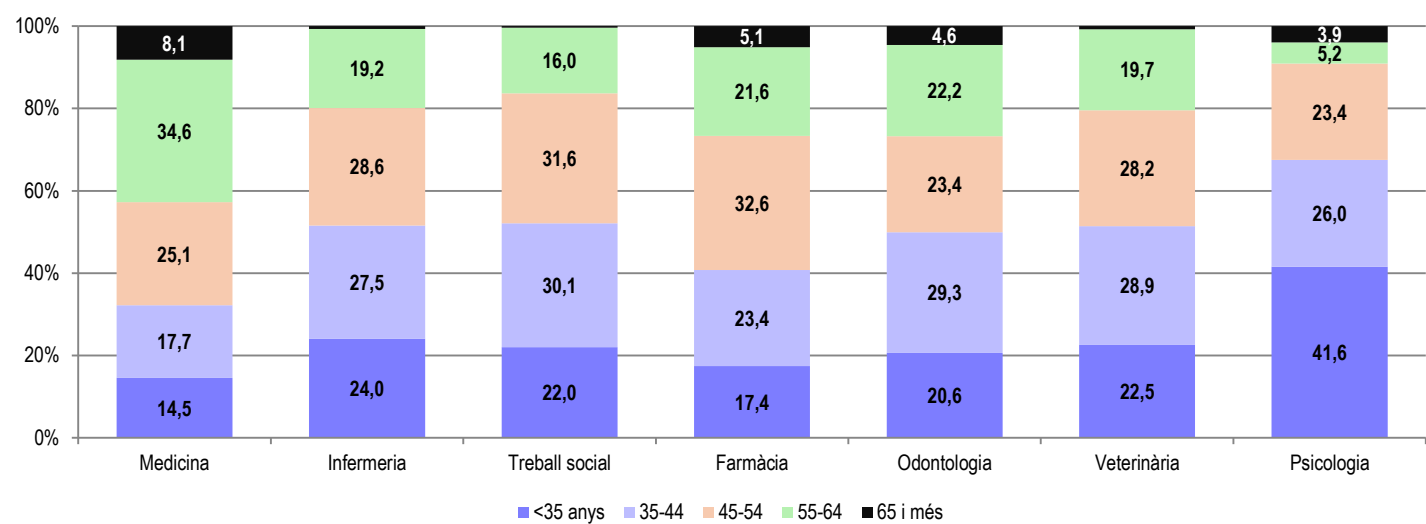
**Calculats en base als professionals en actiu

Dades sociodemogràfiques

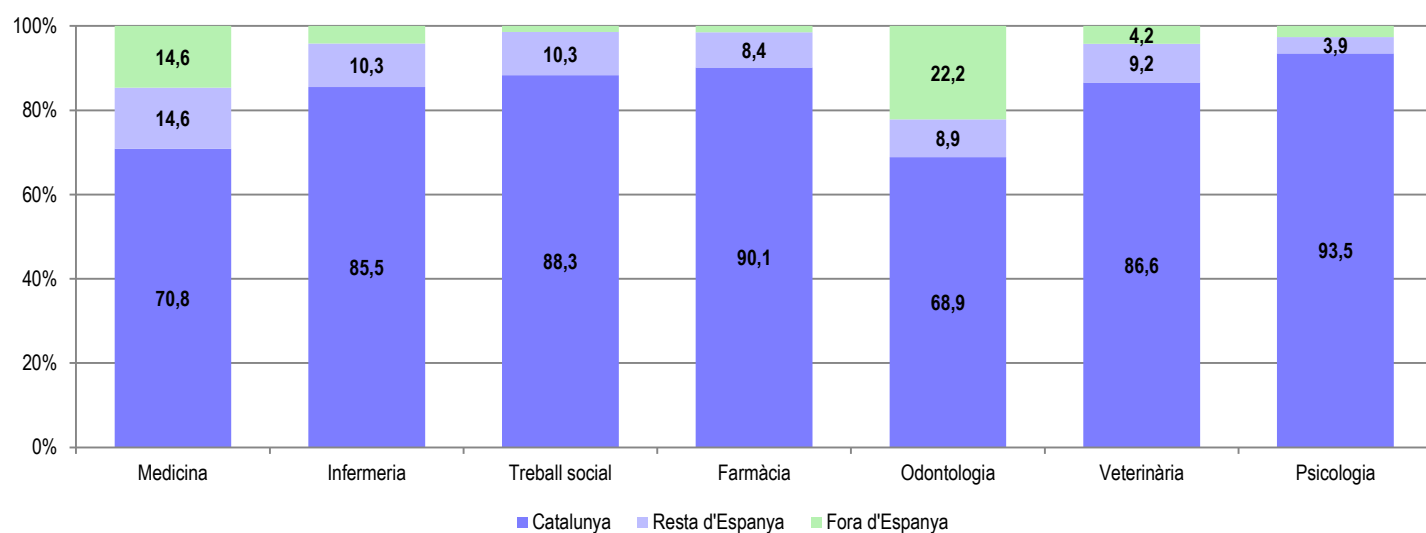
Gràfic 1. Sexe dels professionals de la salut segons professió

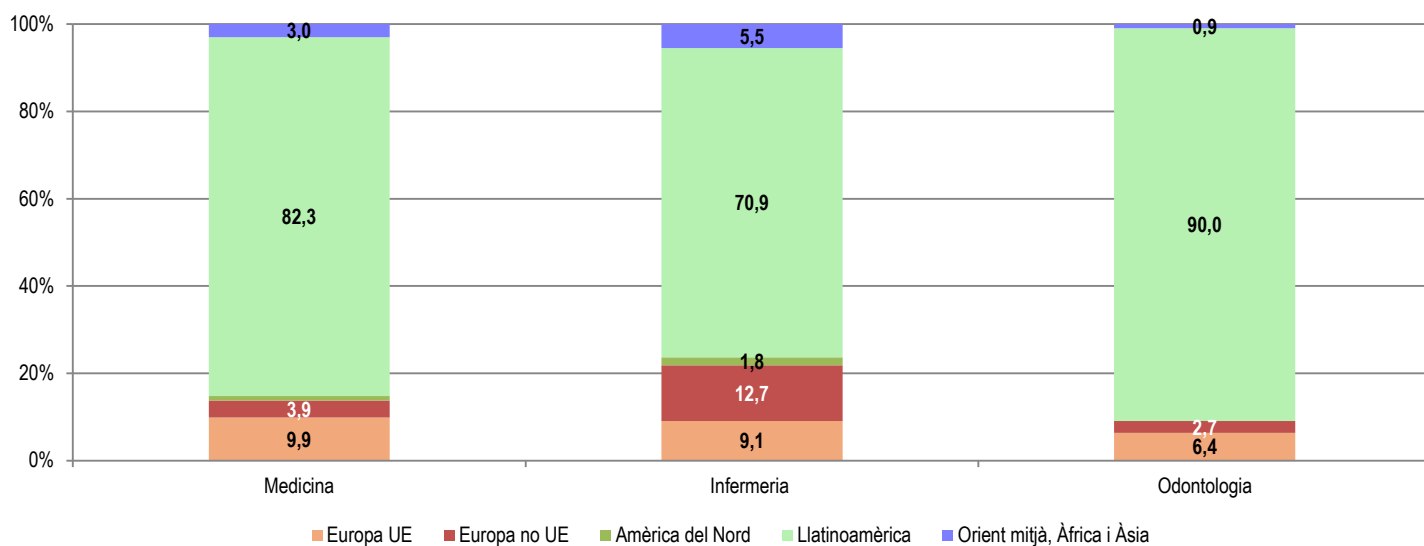
Gràfic 2. Distribució per grups d'edat dels professionals de la salut segons professió

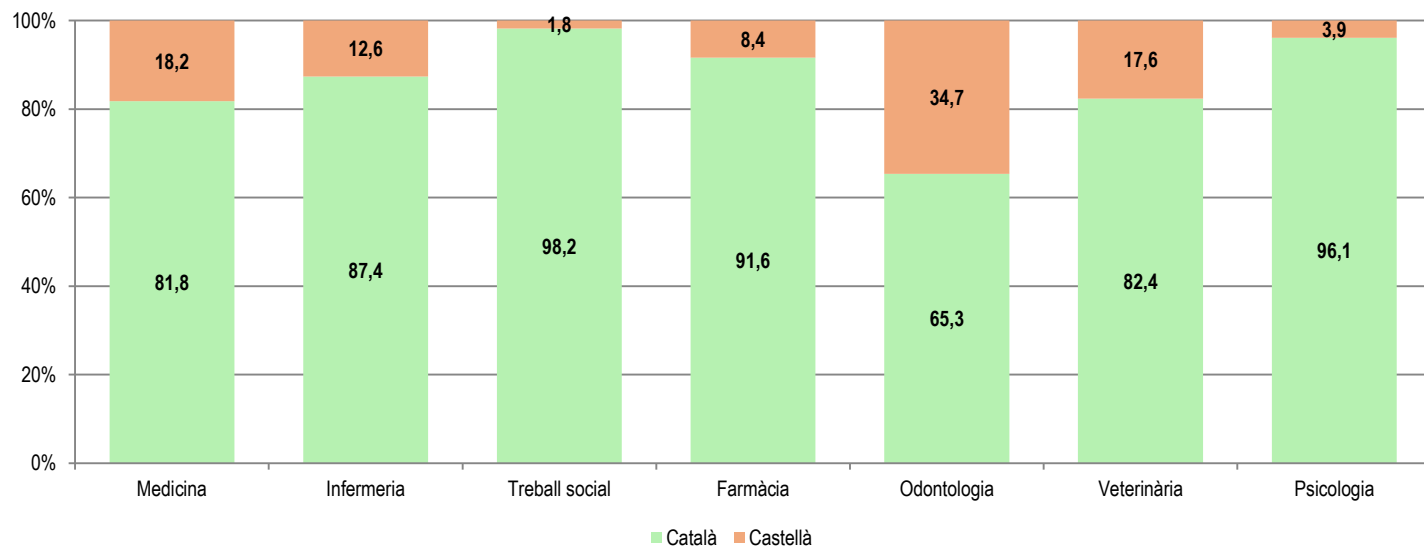
Gràfic 3. Lloc de naixement dels professionals de la salut segons professió

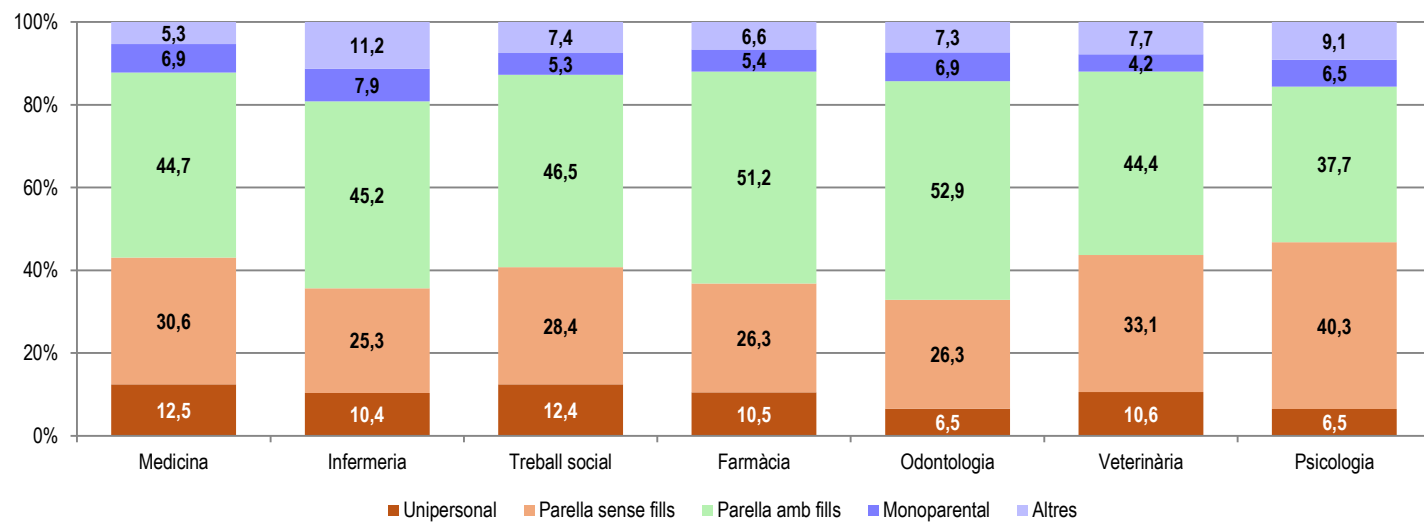
Gràfic 4. Zona de naixement dels professionals que han nascut a l'estranger segons professió (les que no apareixen tenen menys de 10 estrangers)

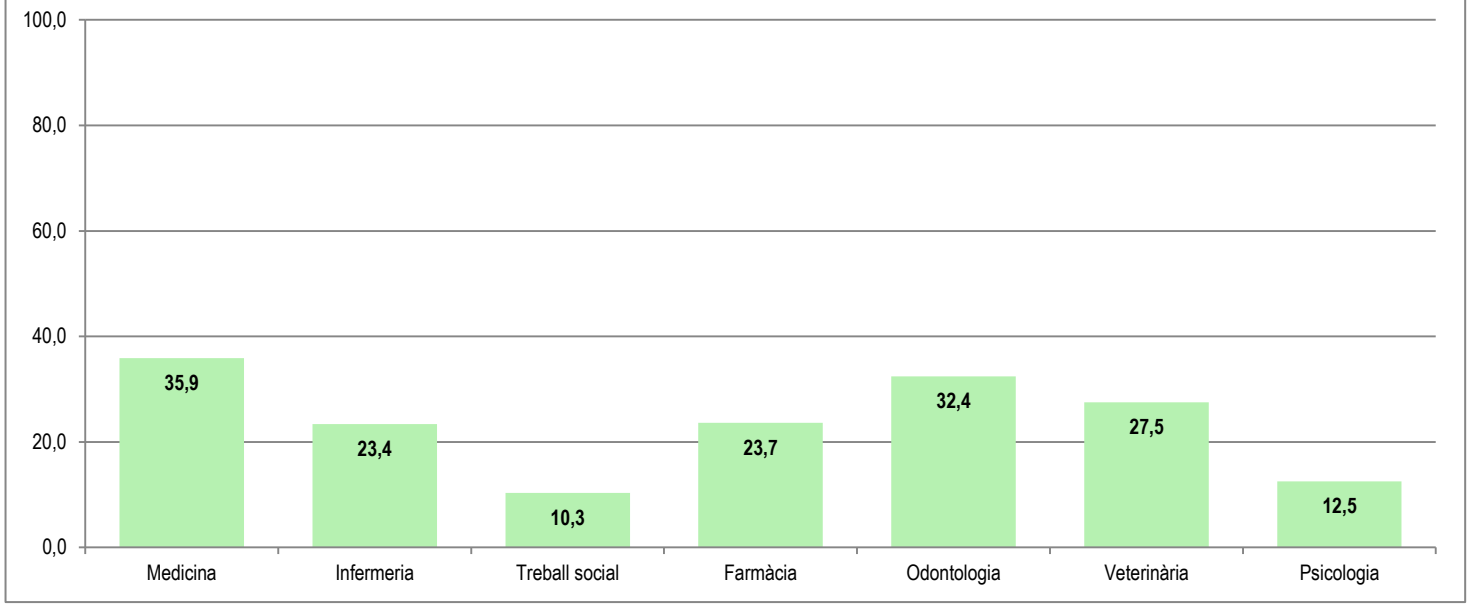
Gràfic 5. Idioma emprat a l'enquesta pels professionals de la salut segons professió

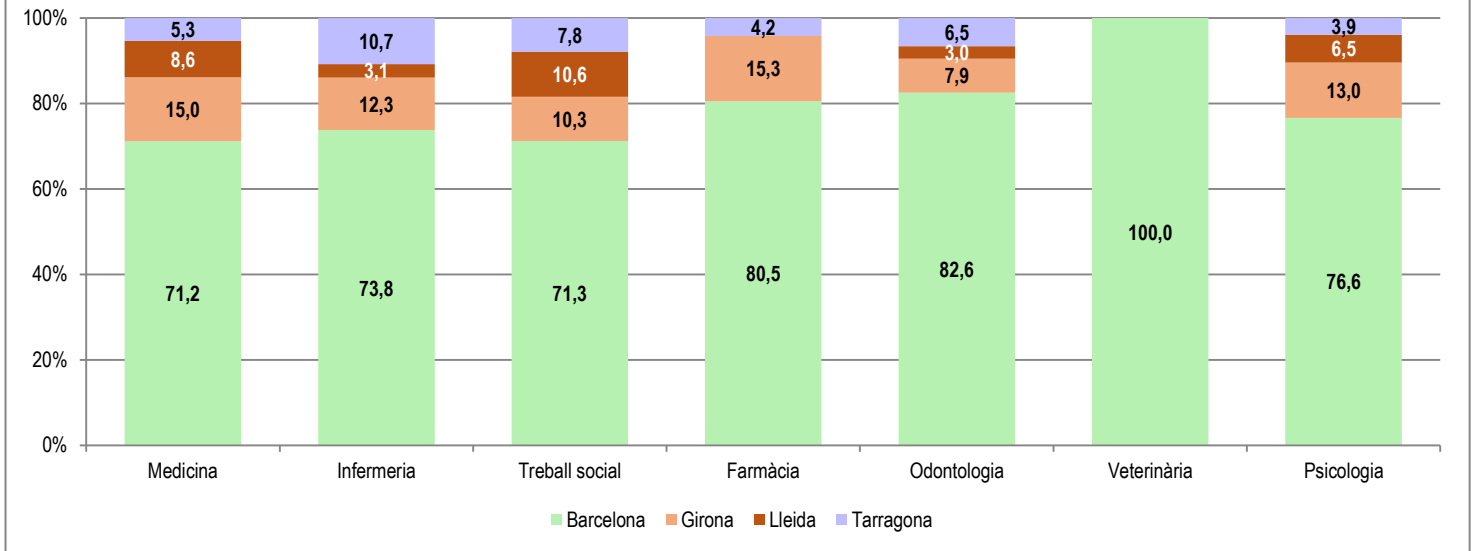
Gràfic 6. Estructura de la llar on viuen els professionals de la salut segons professió

Gràfic 7. Professionals de la salut la parella dels quals forma part del col·lectiu sanitari segons professió

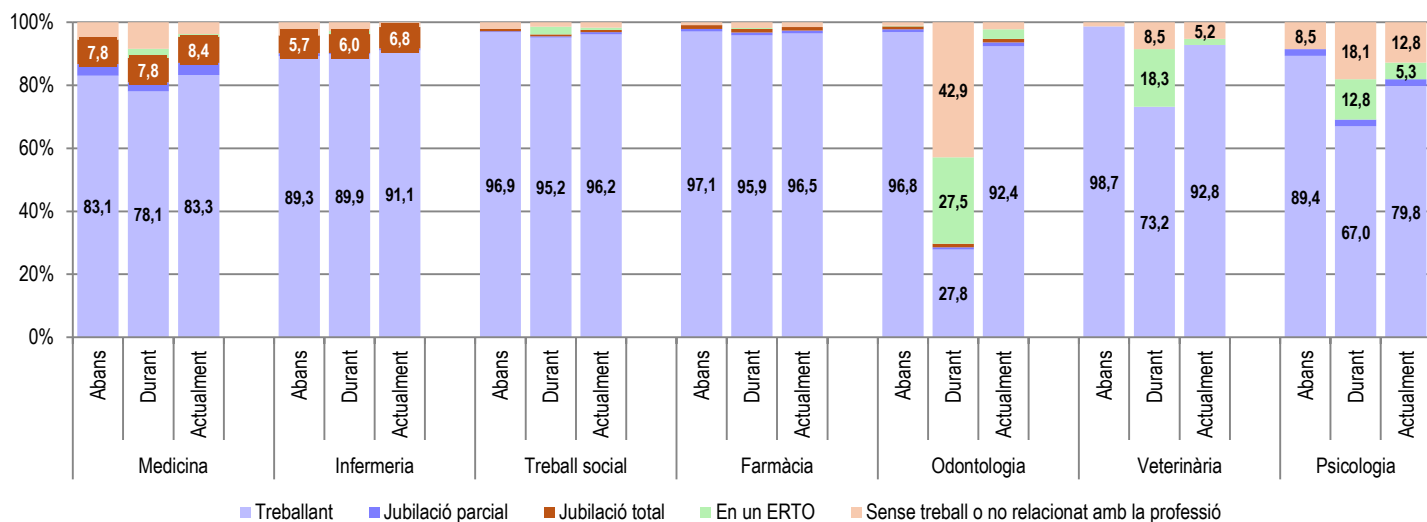

Gràfic 8. Lloc de col·legiació dels professionals de la salut segons professió

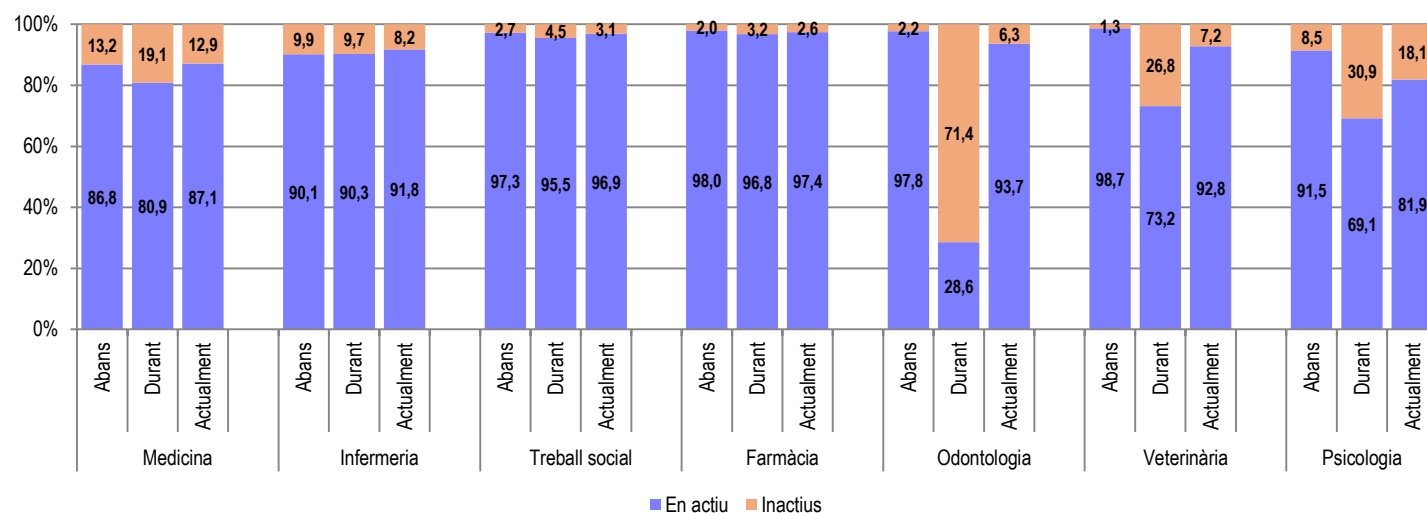

Situació laboral

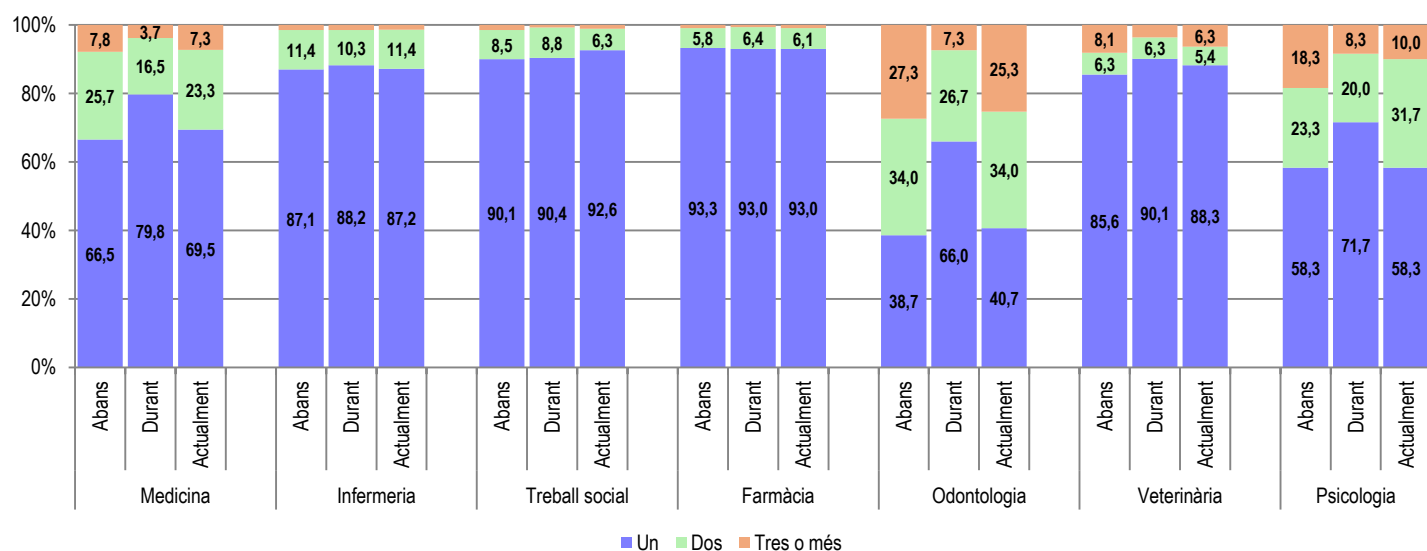
Gràfic 9. Situació laboral (en actiu o no) dels professionals de la salut segons professió

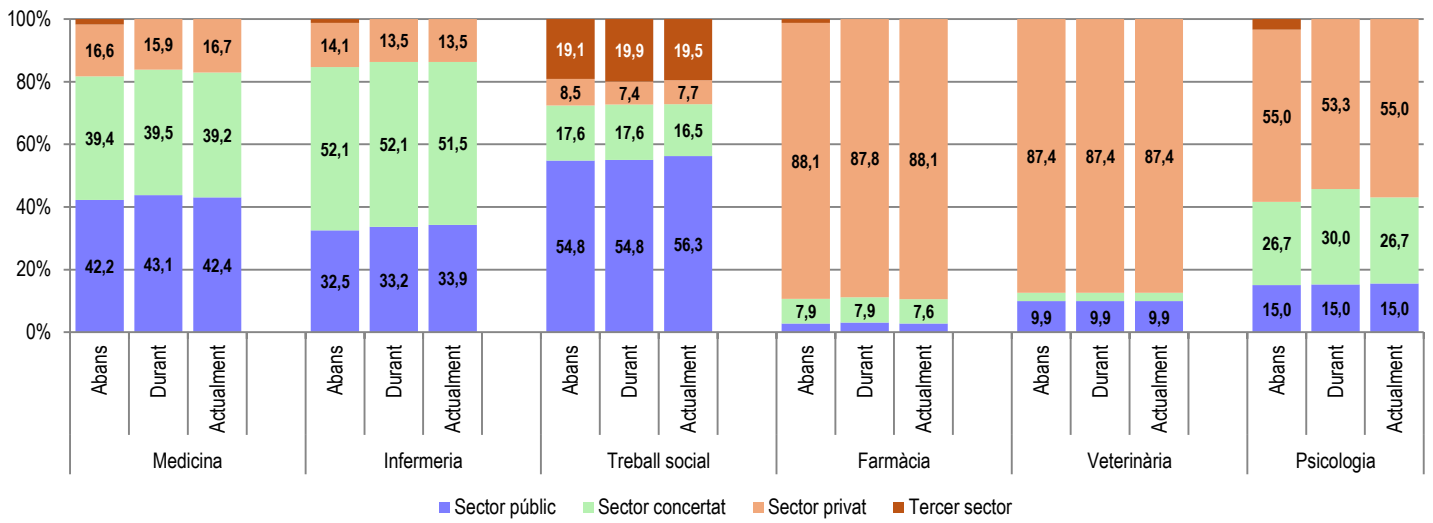
Gràfic 10. Situació laboral (en actiu o no) dels professionals de la salut segons professió

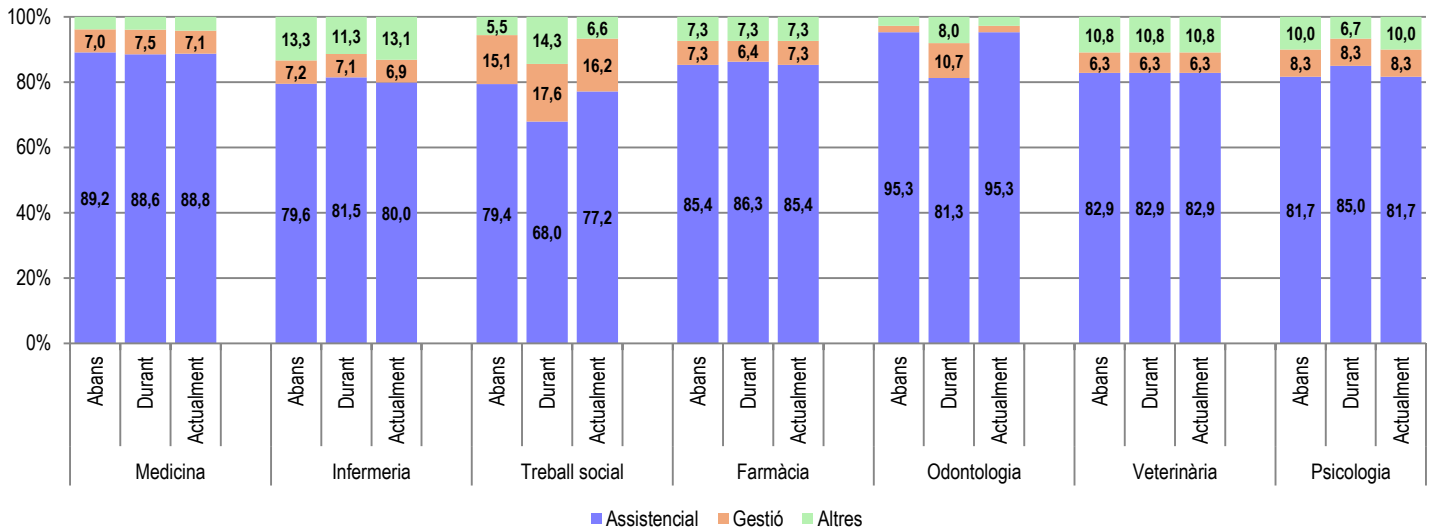
Gràfic 11. Nombre de llocs on treballen els professionals de la salut segons professió

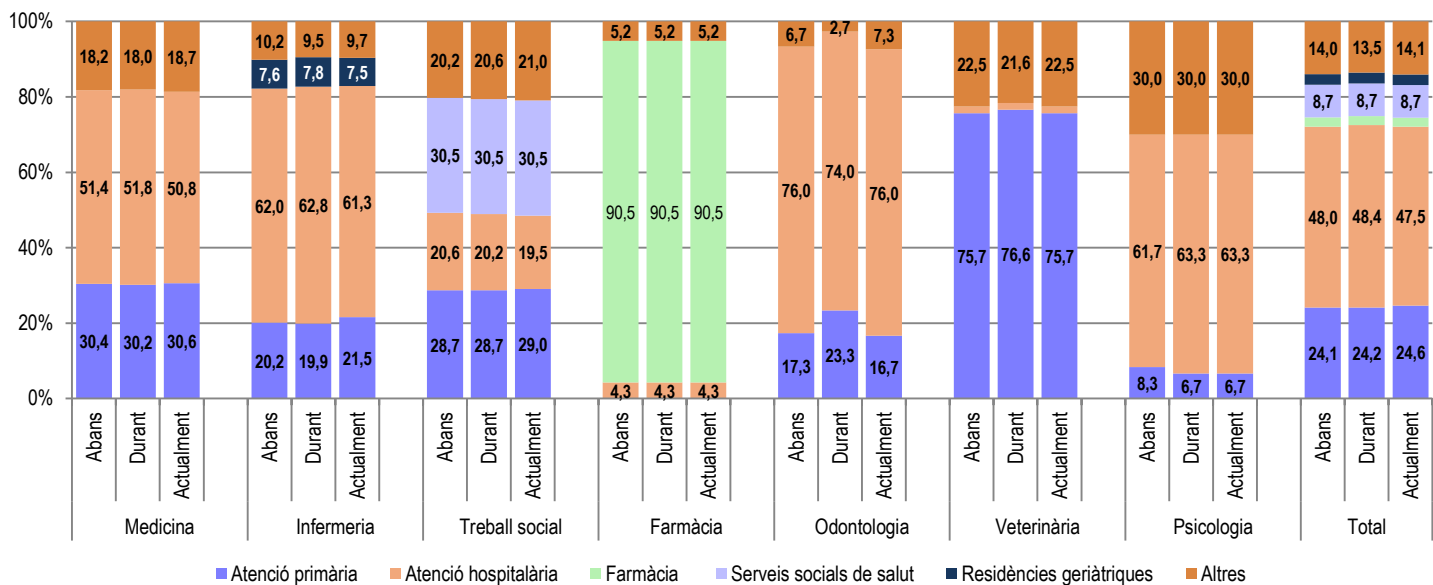
Gràfic 12. Sector d'activitat del lloc de treball principal on treballen o treballaven els professionals de la salut segons professió

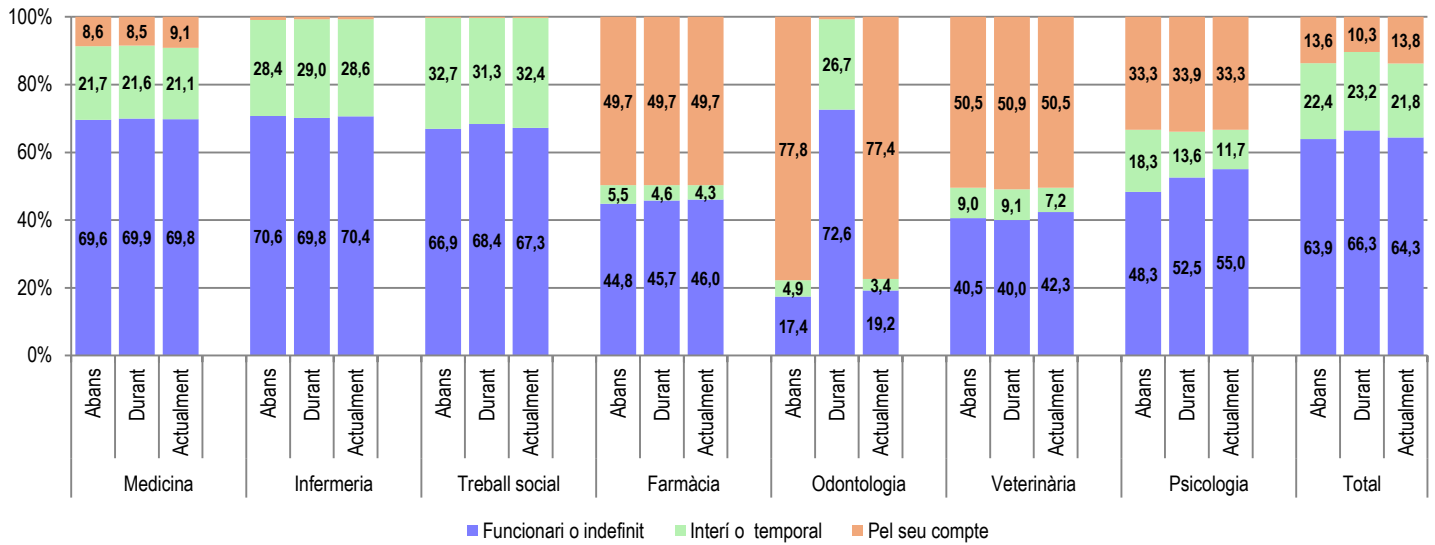
Gràfic 13. Tipus de treball que els professionals realitzen o realitzaven a la feina principal segons professió

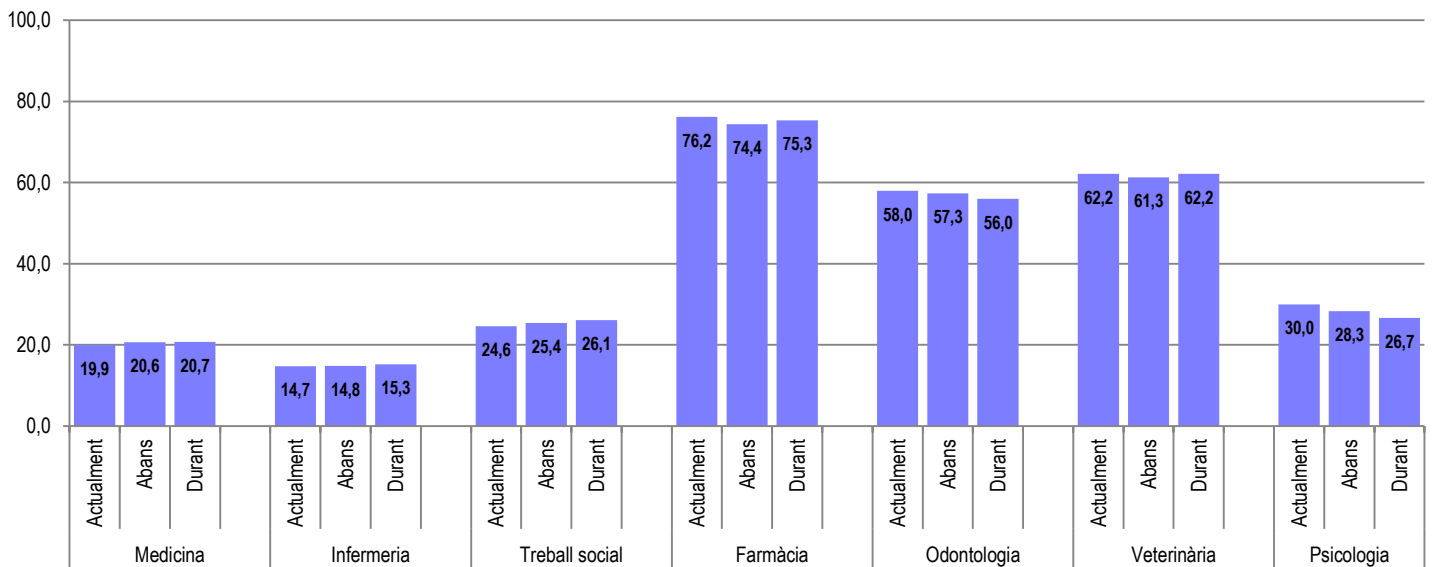
Gràfic 14. Lloc de treball dels professionals a la feina principal segons professió

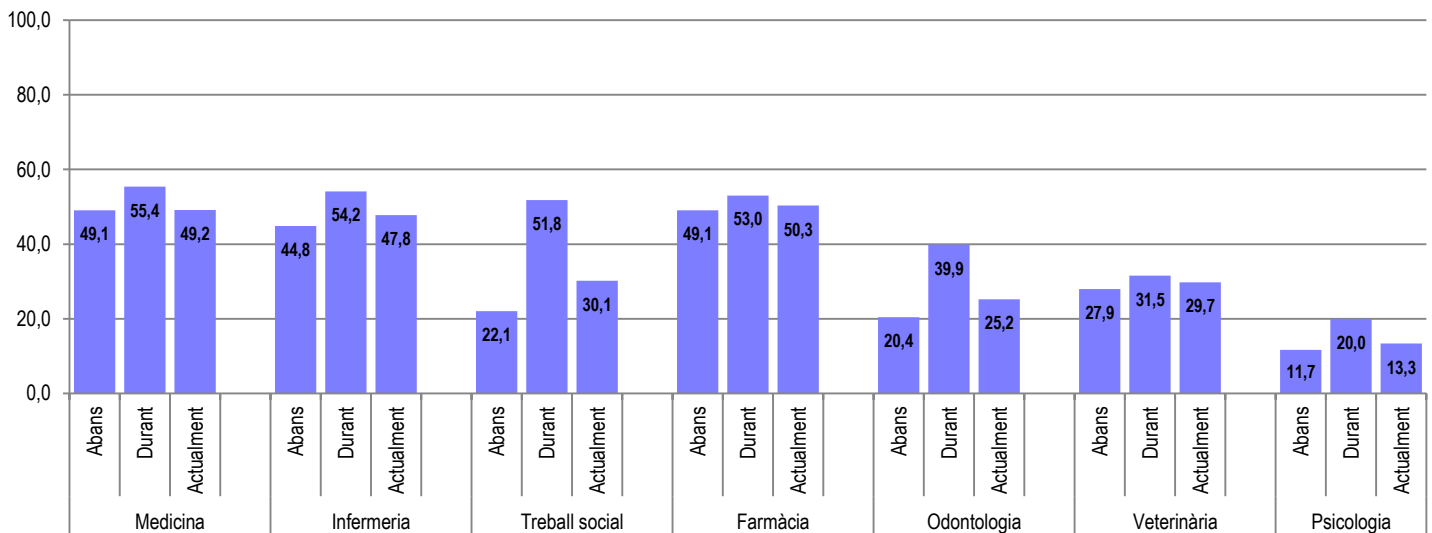
Gràfic 15. Tipus de contracte dels professionals a la feina principal segons professió

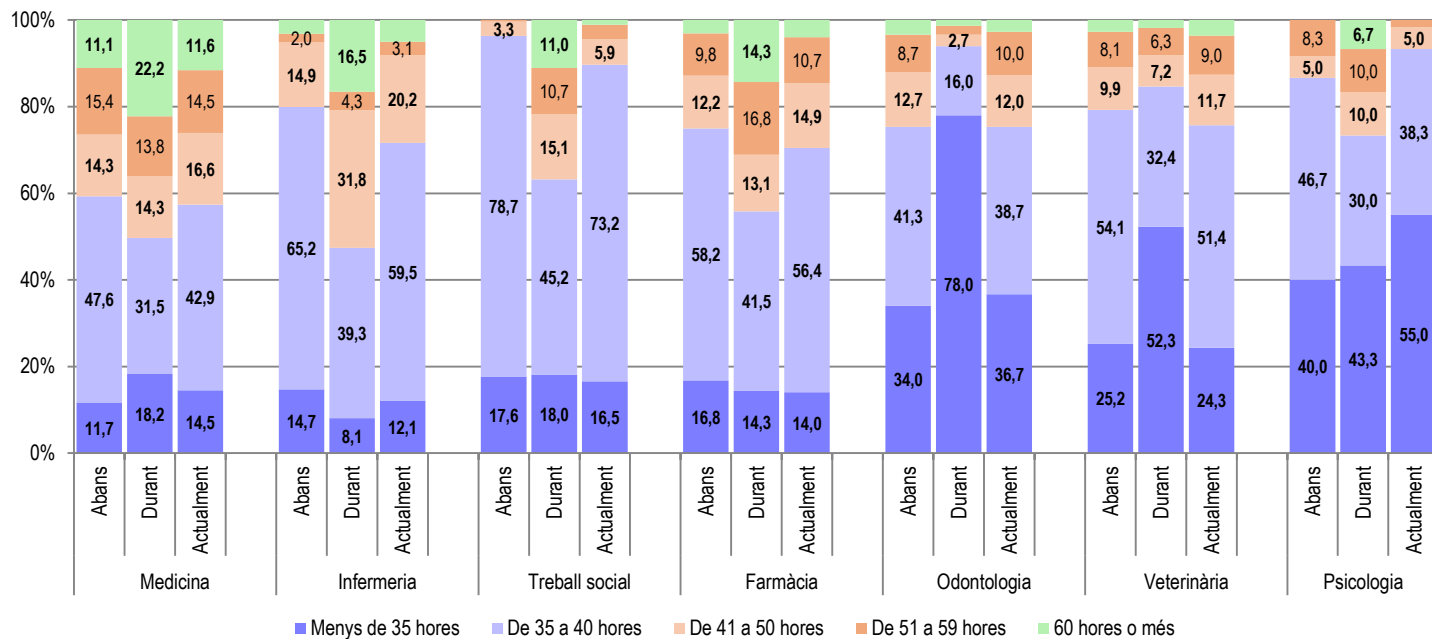
Gràfic 16. Professionals amb càrrec de comandament a la feina principal segons professió

Gràfic 17. Professionals que fan o han fet guàrdies (presencials i/o localitzables) a la feina principal segons professió

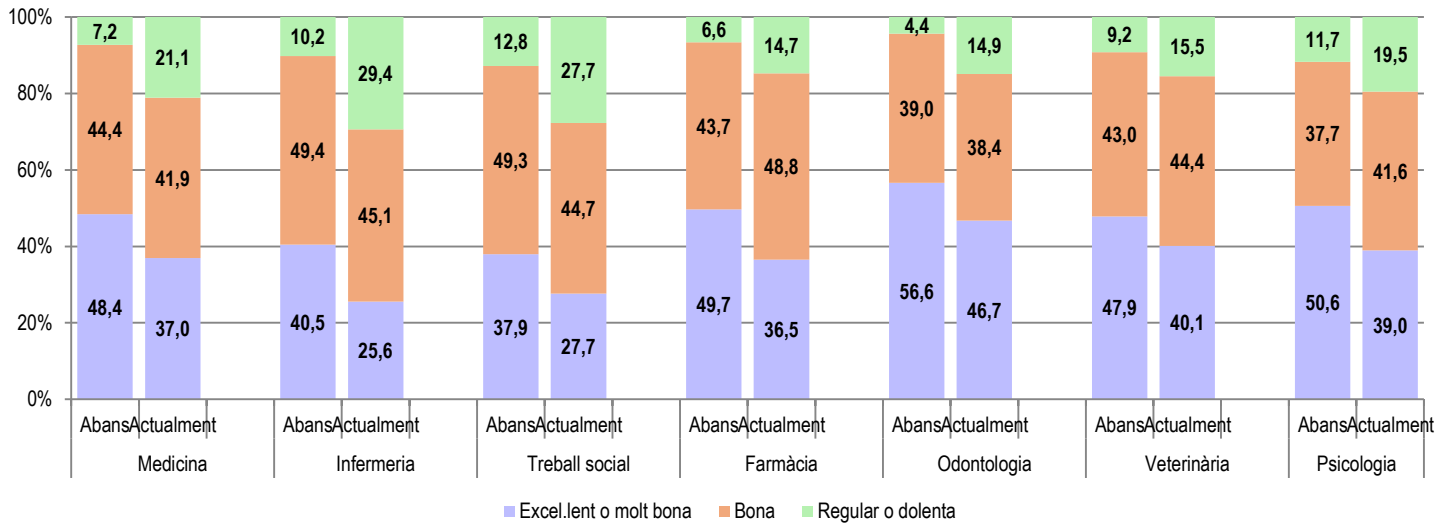

Gràfic 18. Nombre d'hores setmanals que realitzen o han realitzat a la feina principal segons professió

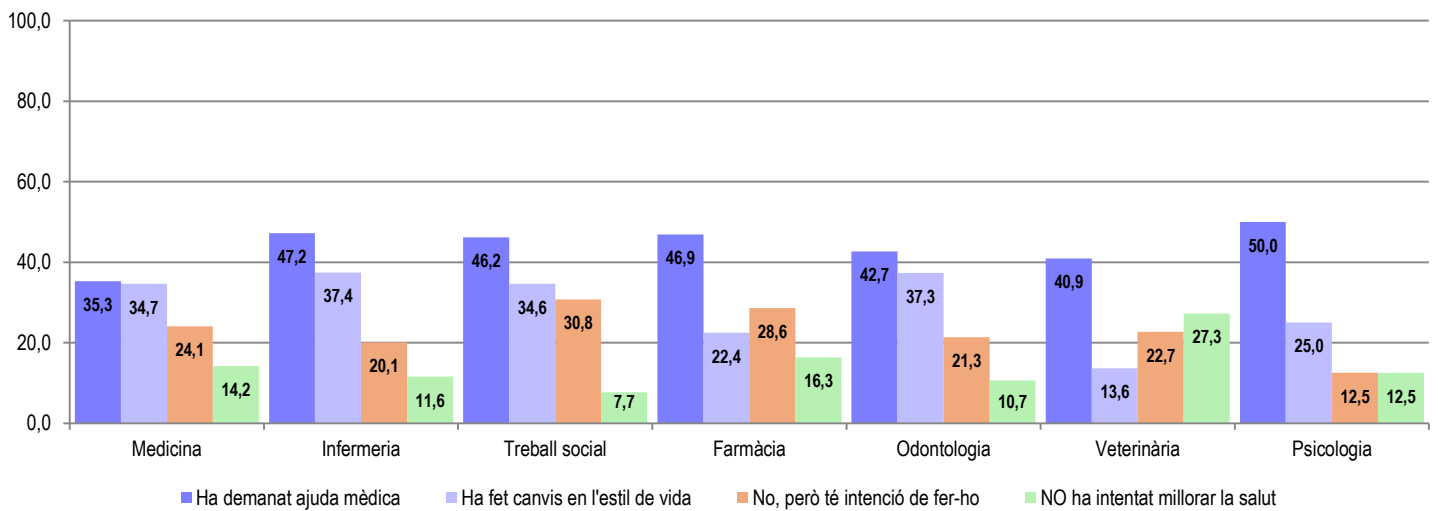

Estat de salut

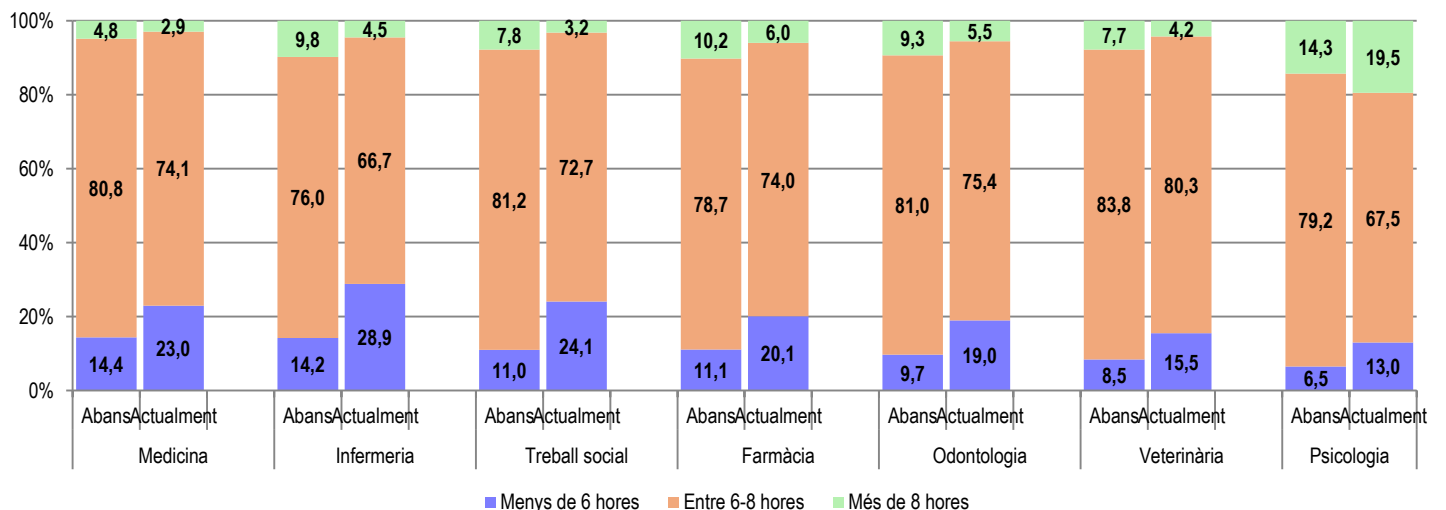
Gràfic 19. Estat de salut autopercebut dels professionals de la salut segons professió

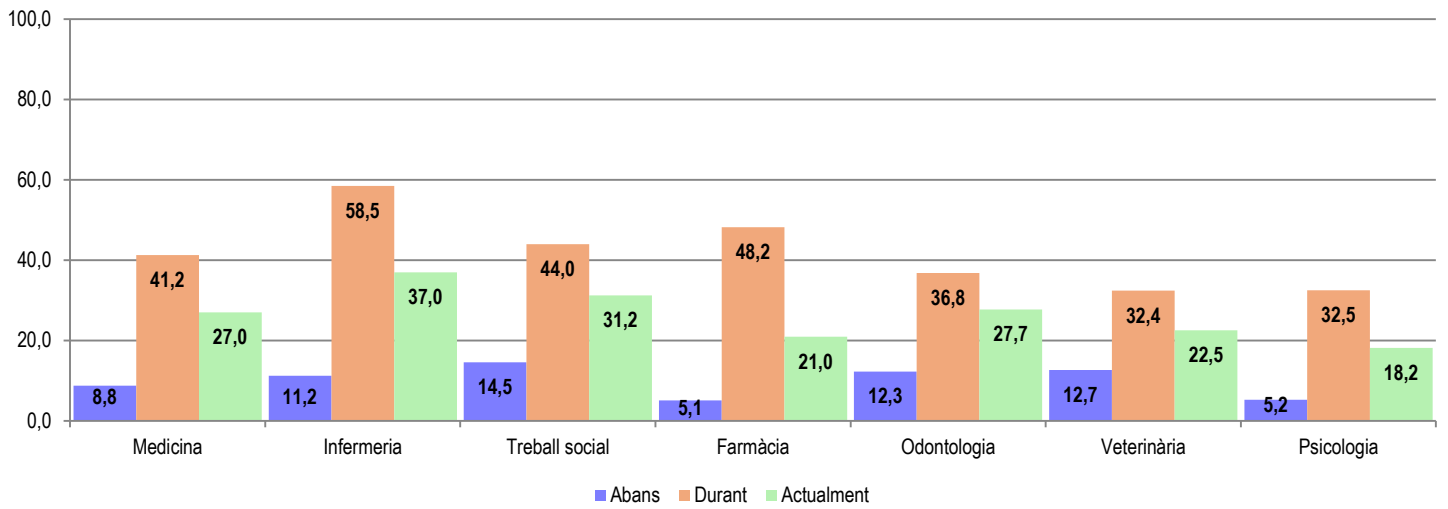
Gràfic 20. Professionals que han intentat millorar la seva salut (en cas de salut regular o dolenta) segons professió

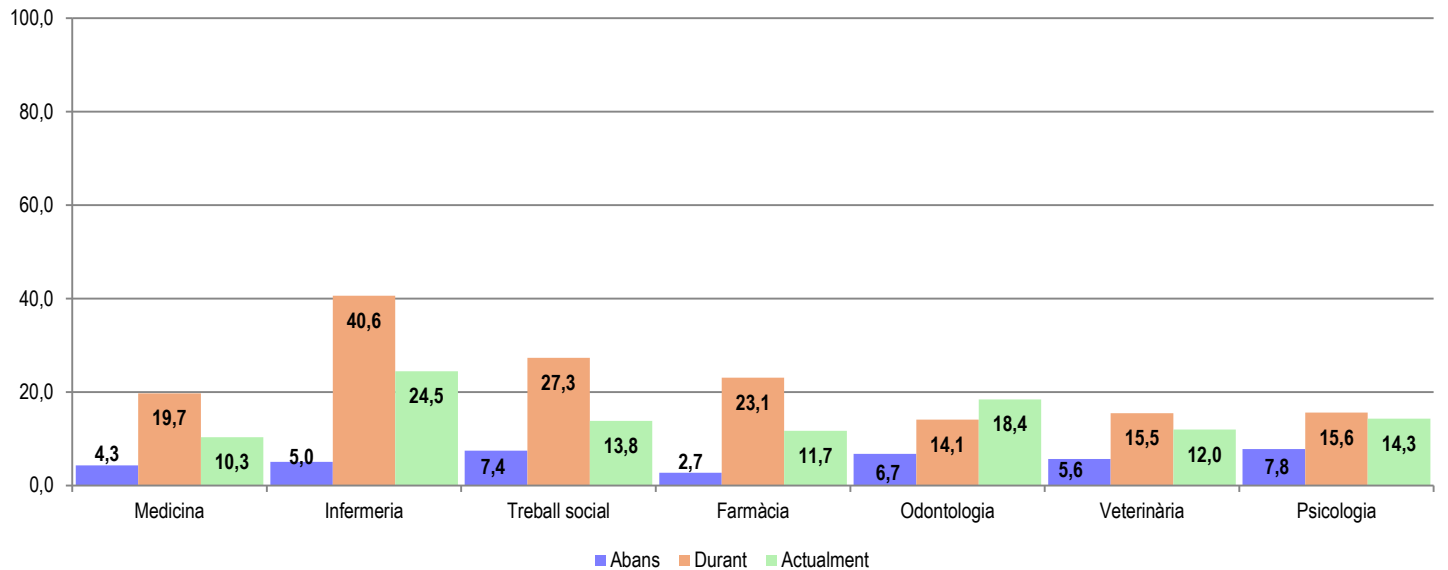
Gràfic 21. Quantes hores dormen o dormien abans de la crisi COVID-19 els professionals de la salut segons professió

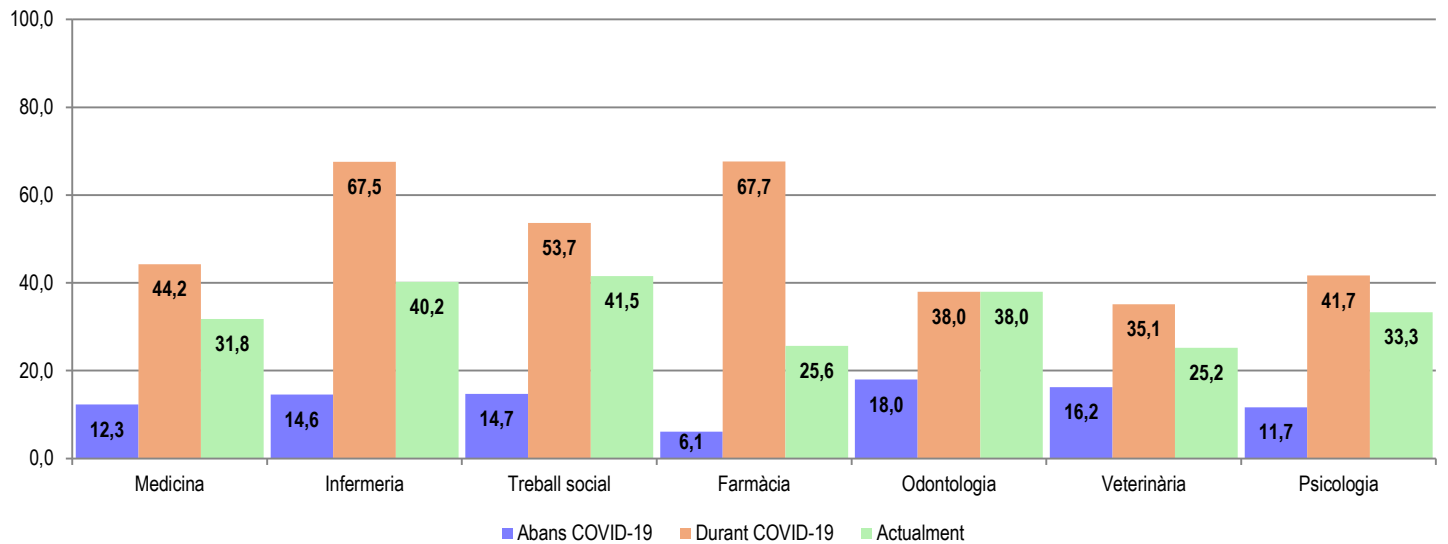
Gràfic 22. Professionals que tenen o han tingut molta o força dificultat per adormir-se o que es desperten espontàniament a la nit segons professió

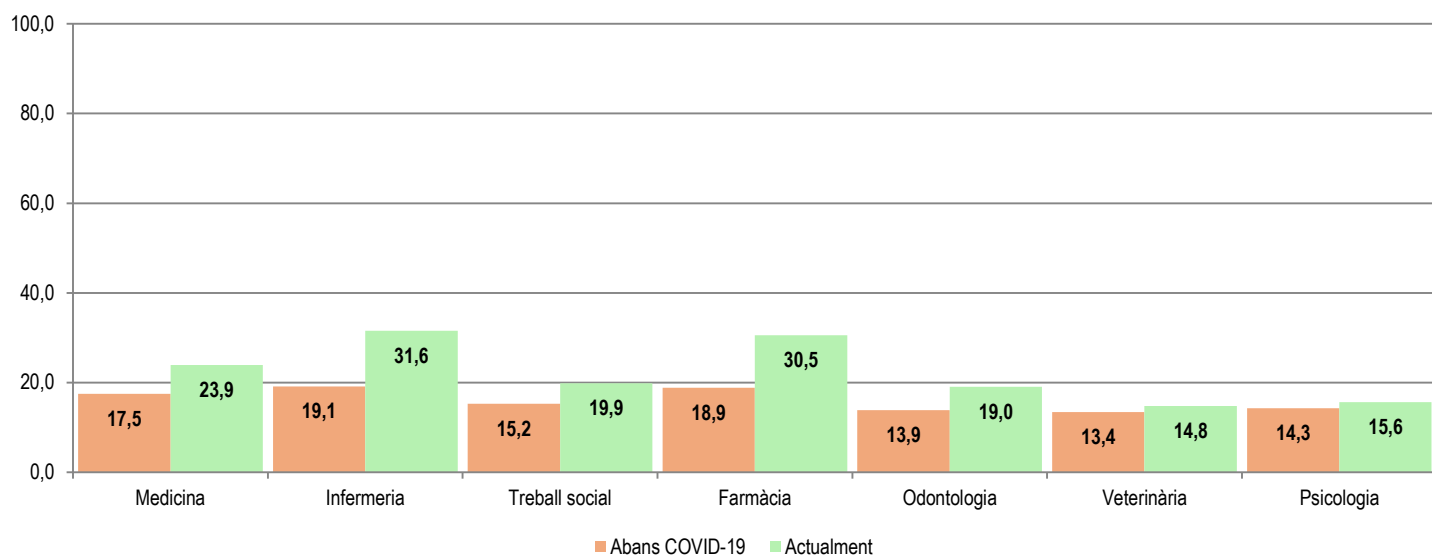
Gràfic 23. Professionals que tenen o han tingut moltes o força cefalees segons professió

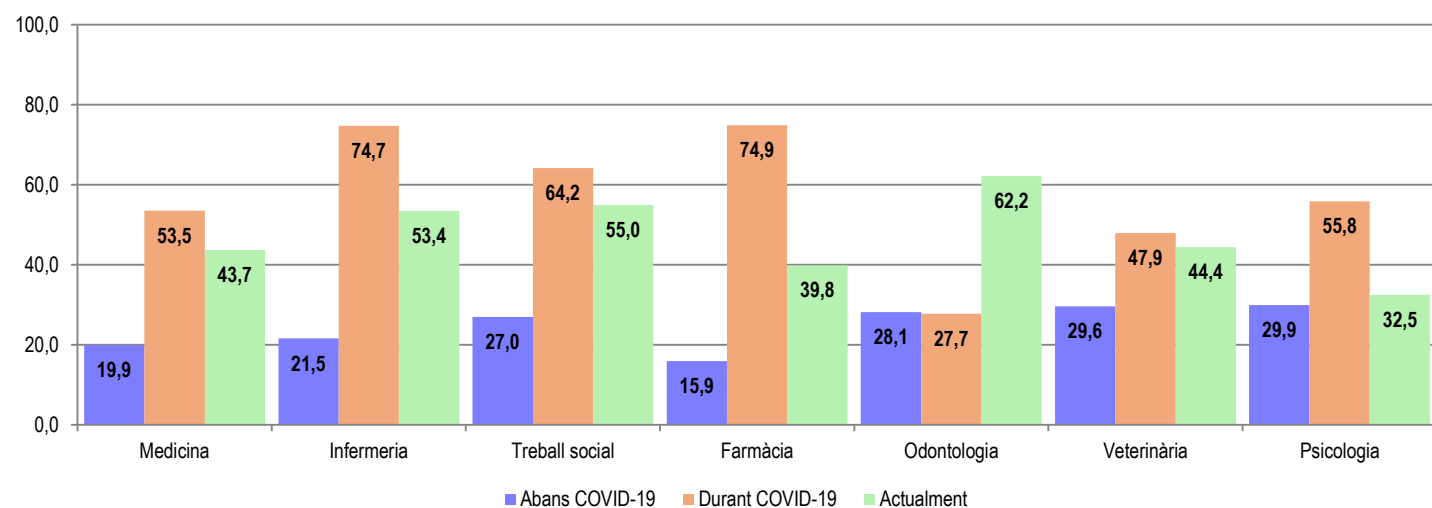
Gràfic24. Professionals que tenen o han tingut força o molts pensaments de "no poder més" segons professió

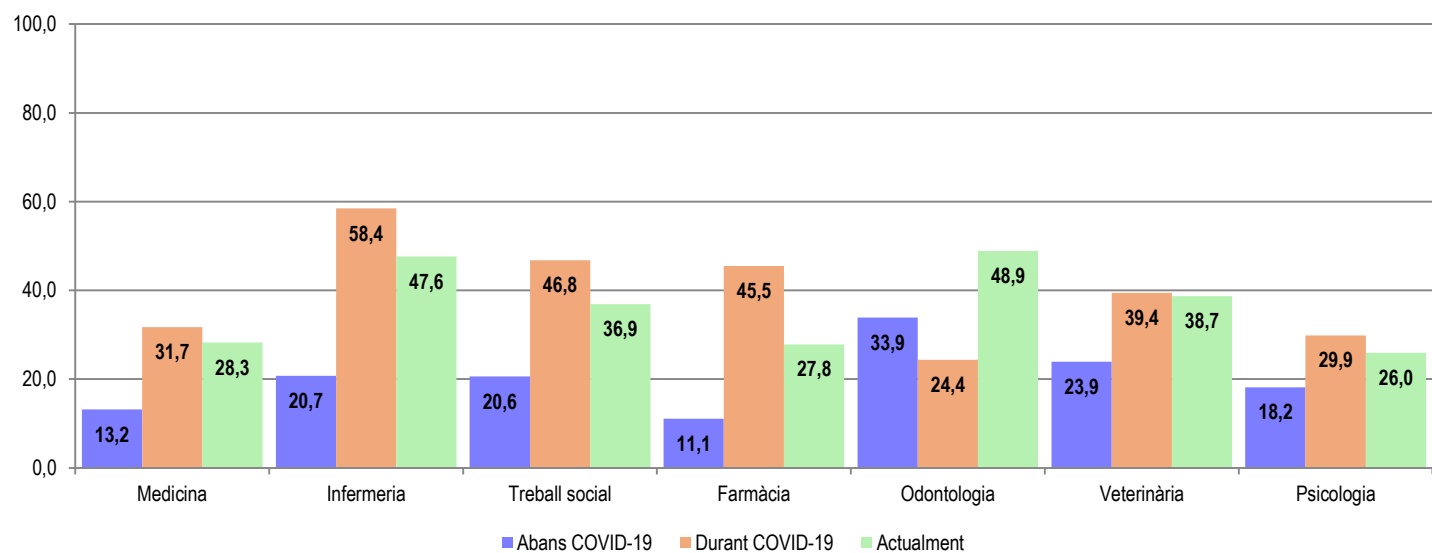
Gràfic 25. Professionals que consumeixen o han consumit tranquil·litzants o pastilles per dormir segons professió

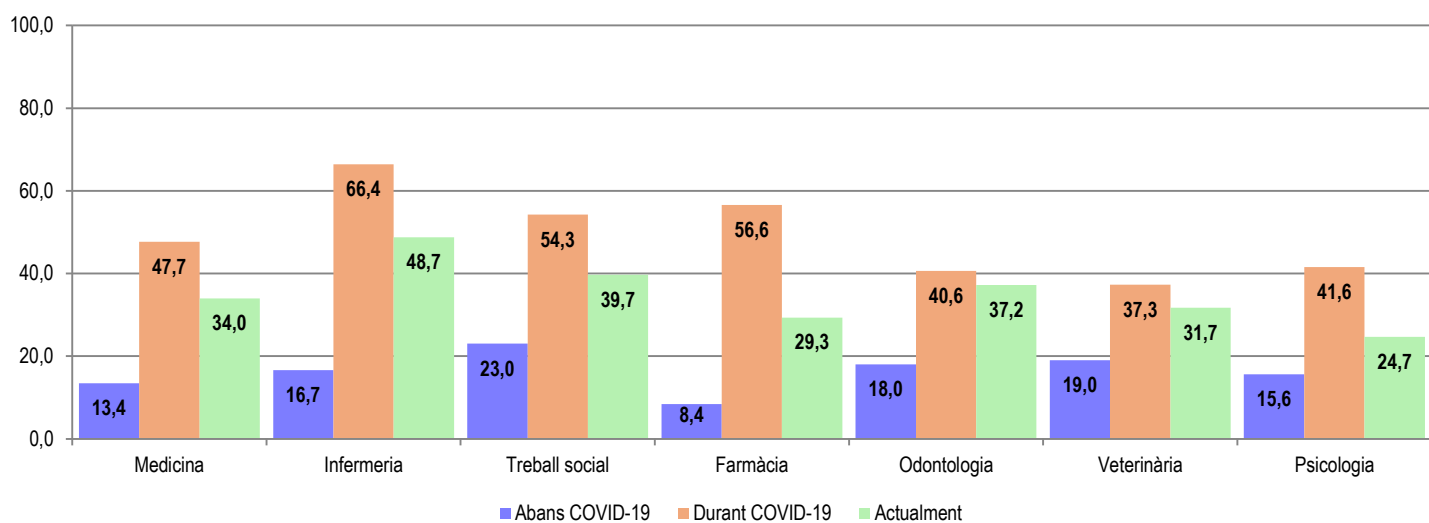
Gràfic 26. Professionals que manifesten tenir o haver tingut almenys un indicador de FATIGA (valors 4 i 5) segons professió

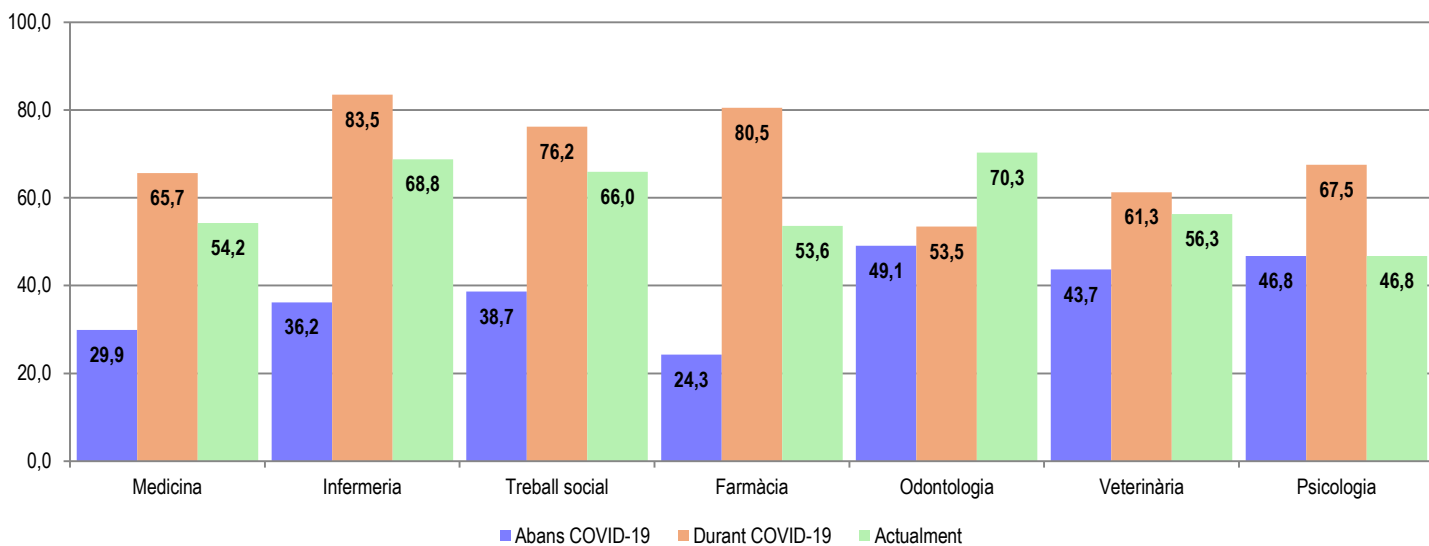
Gràfic 27. Professionals que manifesten tenir o haver tingut almenys un indicador de DOLOR (valors 4 i 5) segons professió

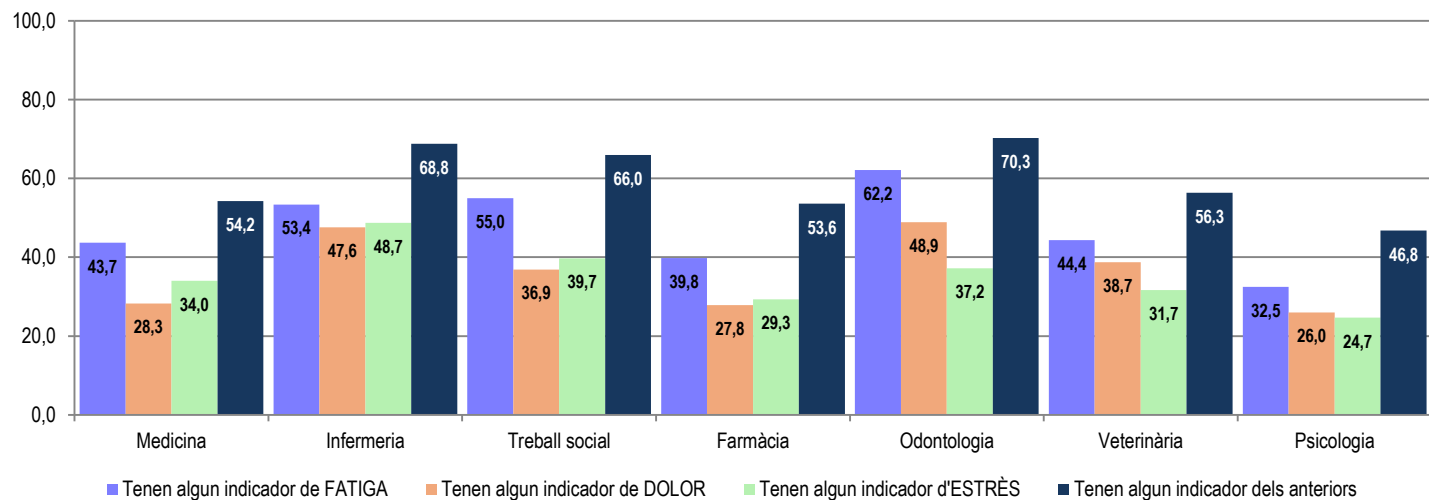
Gràfic 28. Professionals que manifesten tenir o haver tingut almenys un indicador d'ESTRÈS (valors 4 i 5) segons professió

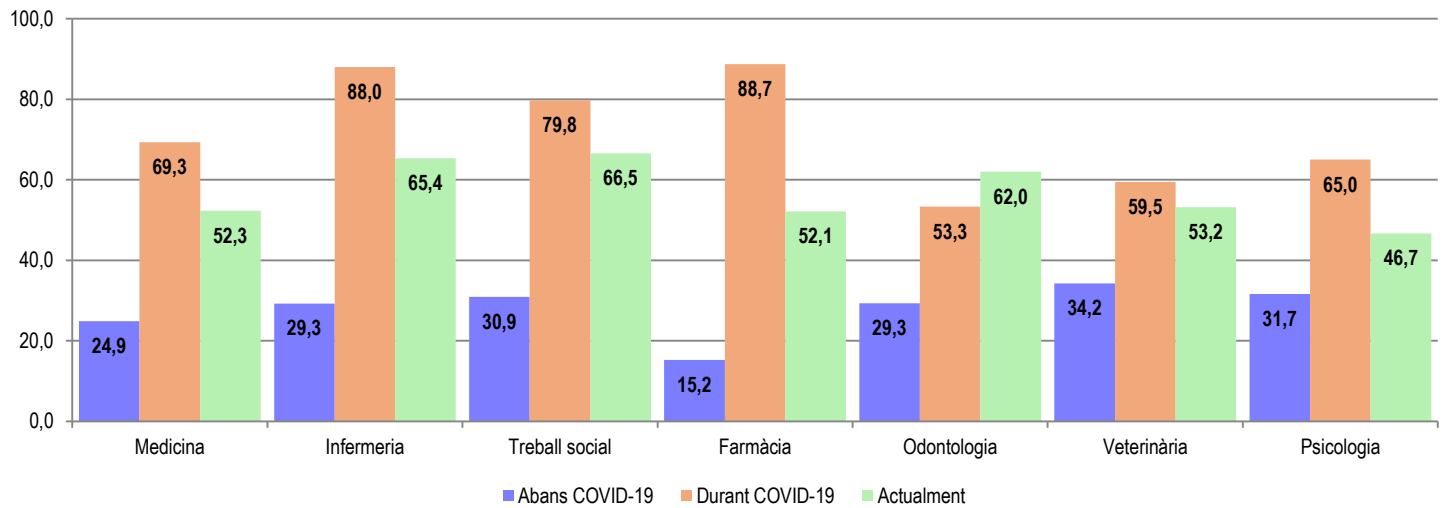
Gràfic 29. Professionals que manifesten tenir o haver tingut almenys un indicador dels anteriors (valors 4 i 5) segons professió

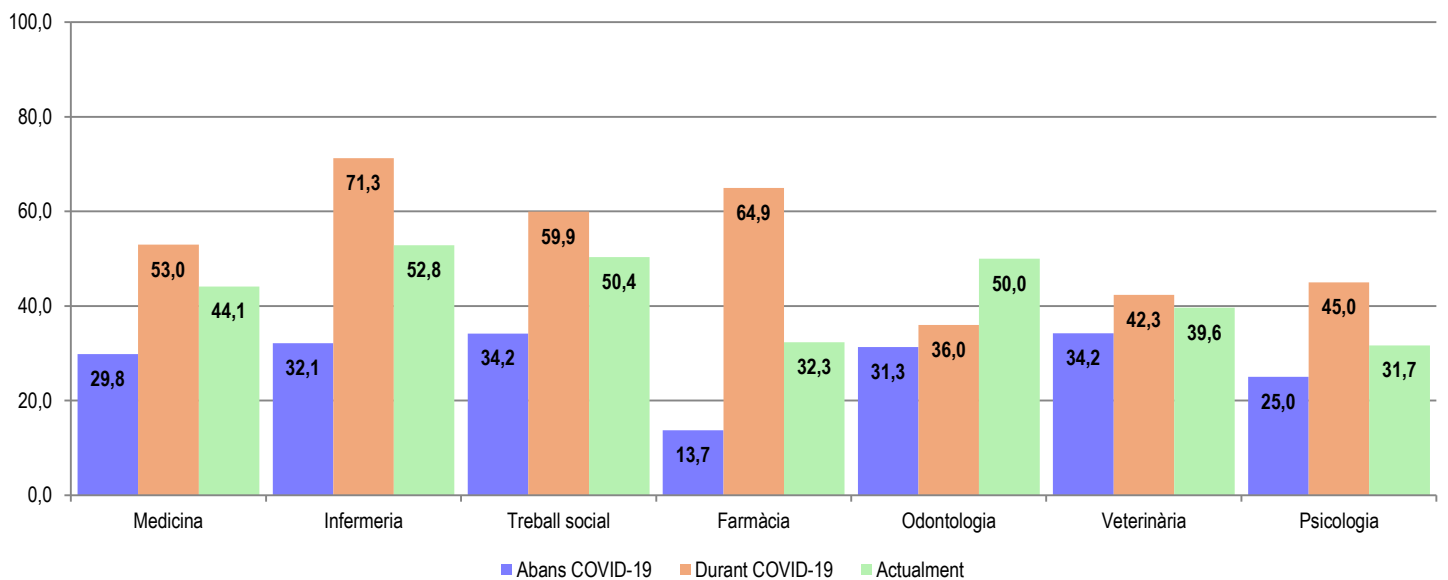
Gràfic 30. Professionals que ACTUALMENT manifesten tenir o haver tingut almenys un indicador de fatiga i/o dolor i/o estrès (valors 4 i 5) segons professió

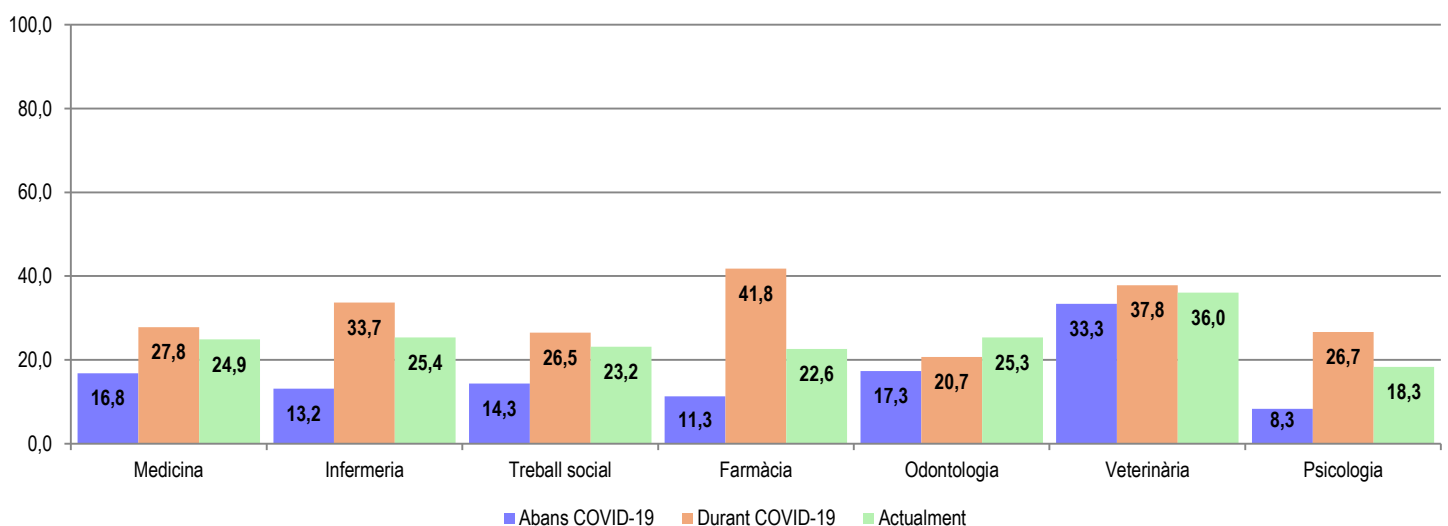
Gràfic 31. Professionals en risc de patir Burnout en la dimensió d'esgotament PERSONAL segons professió

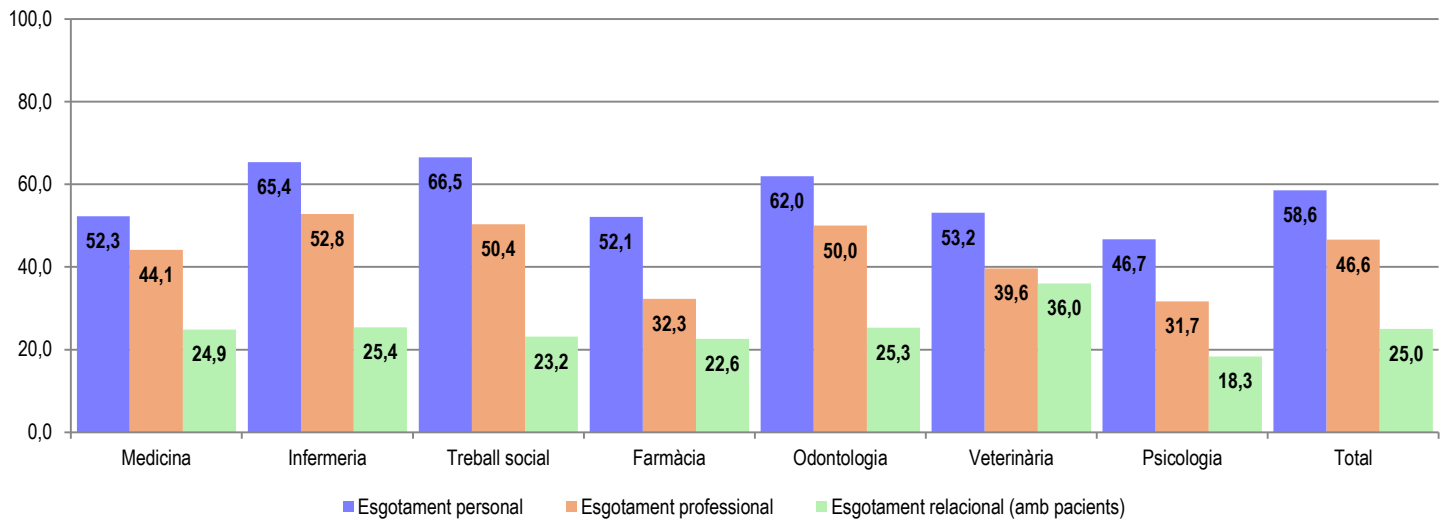
Gràfic 32. Professionals en risc de patir Burnout en la dimensió d'esgotament PROFESSIONAL segons professió

Gràfic 33. Professionals en risc de patir Burnout en la dimensió d'esgotament RELACIONAL (amb els pacients/usuaris) segons professió

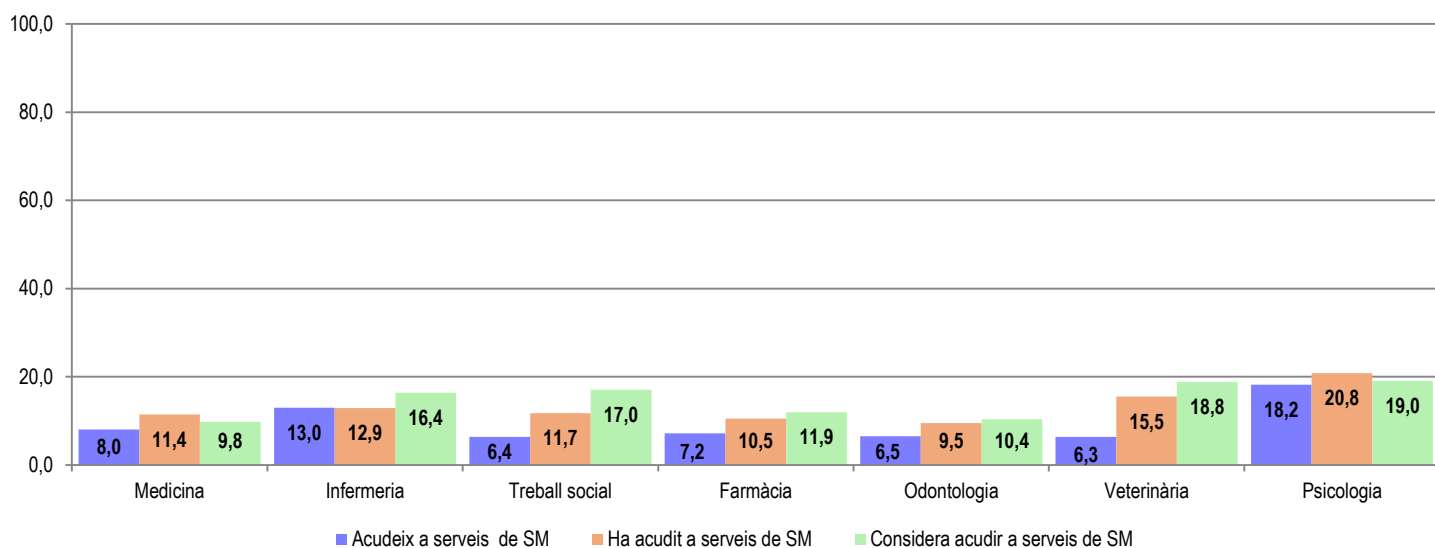

Gràfic 34. Professionals en risc de patir Burnout en les tres dimensions, esgotament personal, professional i relacional (amb els pacients/usuaris) ACTUALMENT segons professió

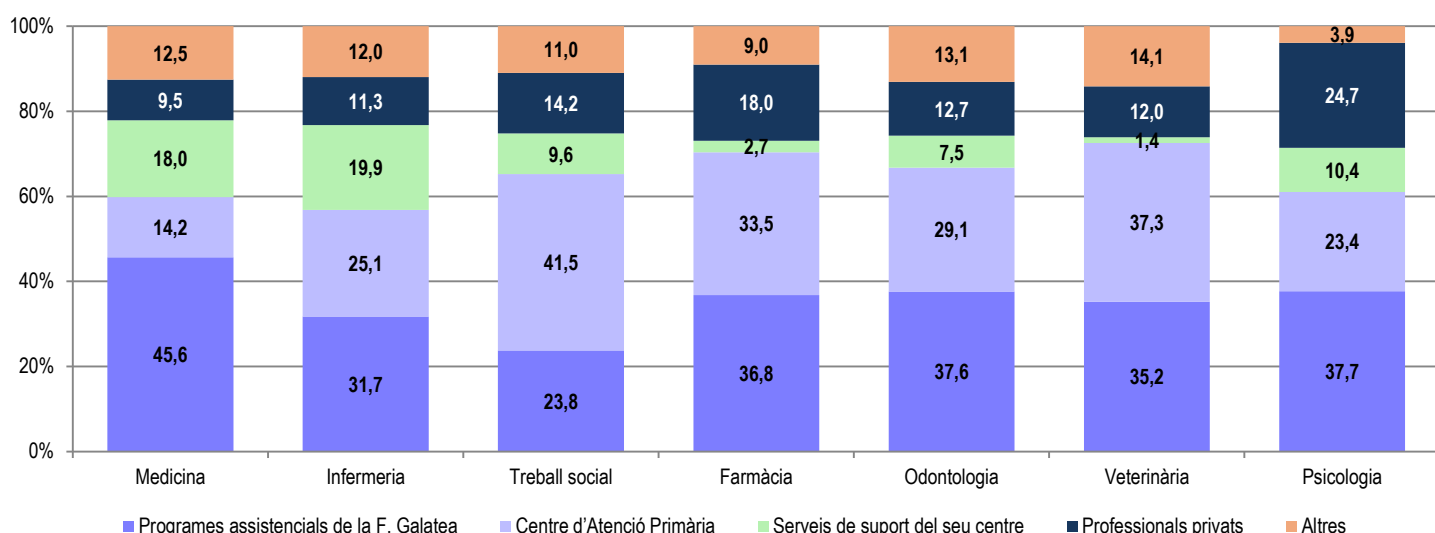

Serveis de suport de salut mental

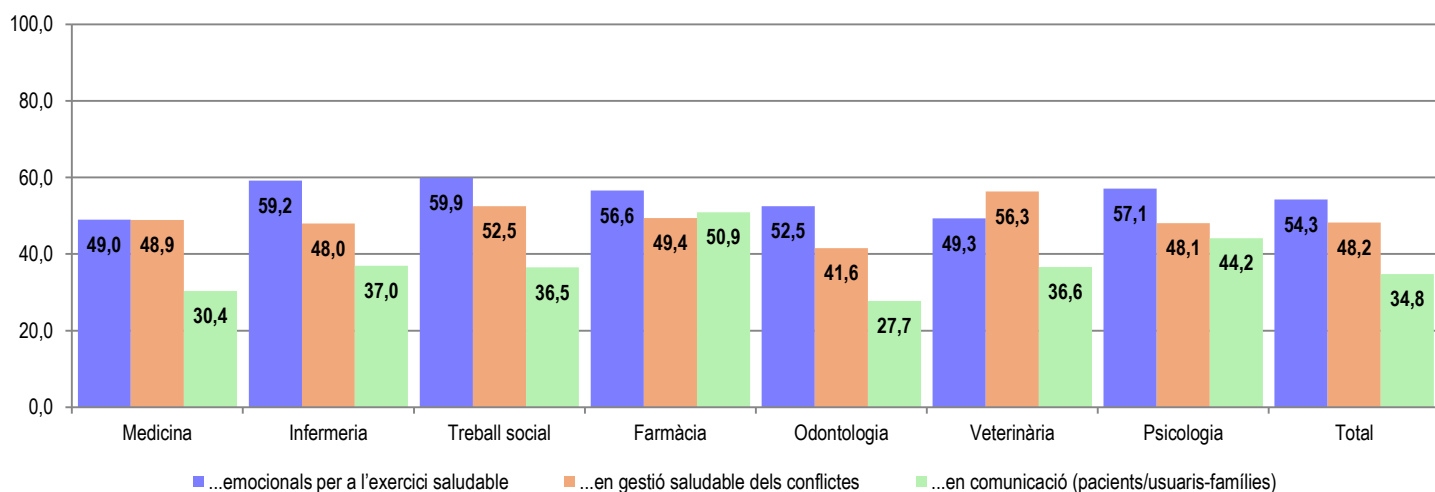
Gràfic 35. Professionals que han acudit, acudeixen o acudirien a serveis de salut mental segons professió

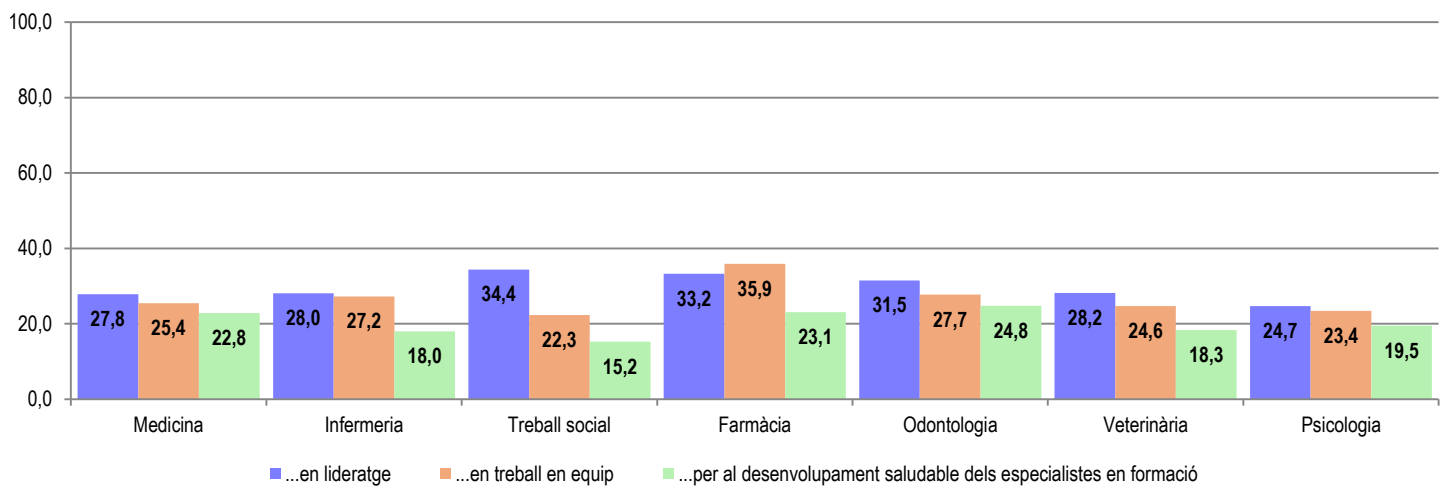
Gràfic 36. Quins serveis li semblen més adients per demanar ajuda per problemes de salut mental segons professió

Gràfic 37_1. Consideren que necessiten millorar competències emocionals per a l'exercici professional saludable com ara... segons professió

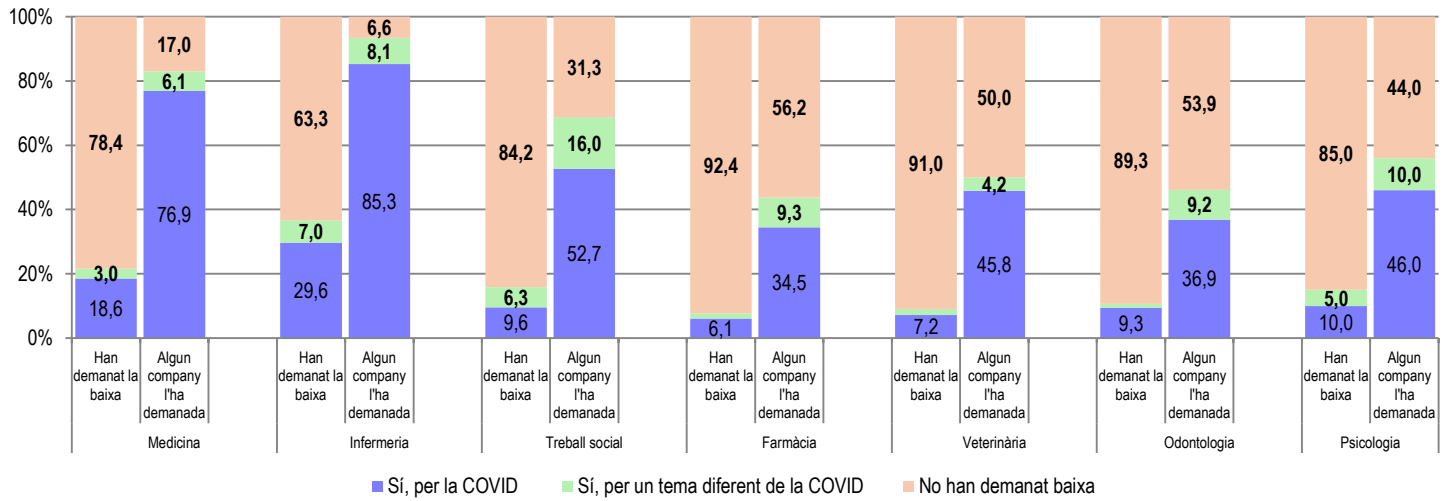

Gràfic 37_2. Consideren que necessiten millorar competències emocionals per a l'exercici professional saludable com ara... segons professió

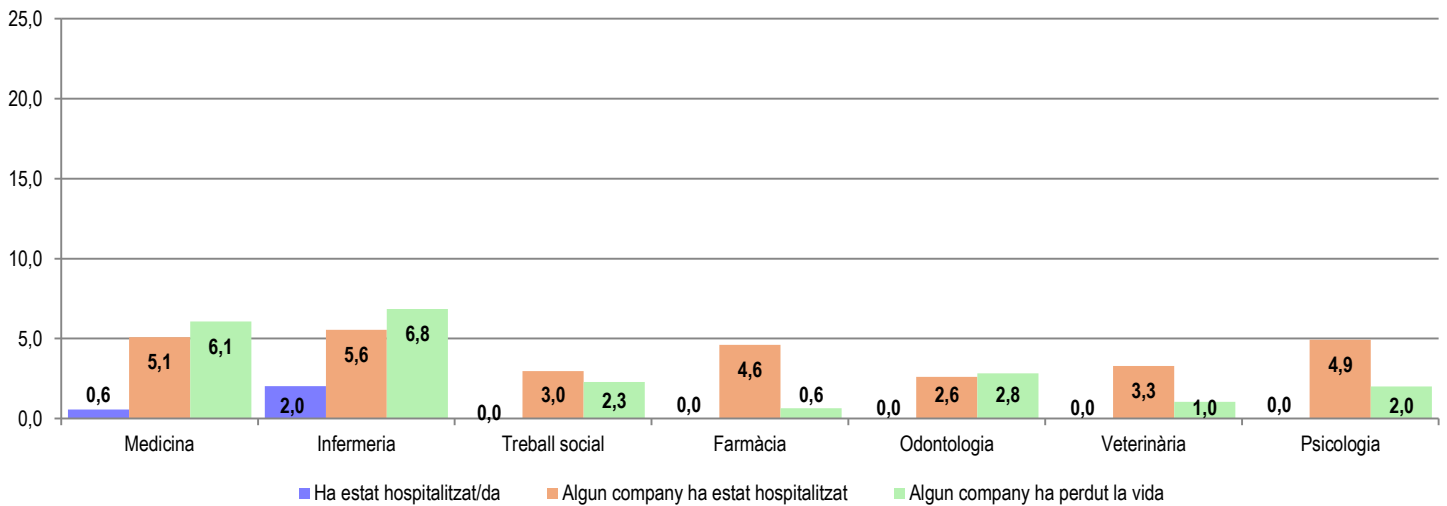

Repercussions directes de la crisi de la COVID sobre l'exercici de la professió

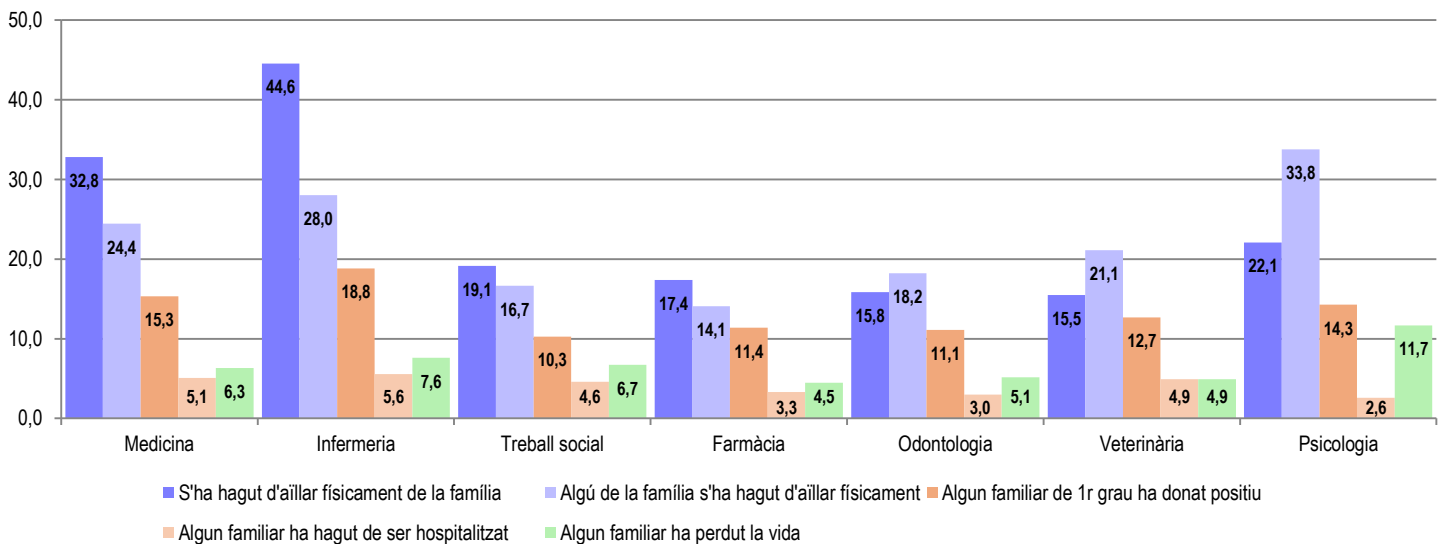
Gràfic 38. Els mateixos professionals o algun company han demanat la baixa durant el període de la COVID-19 segons professió

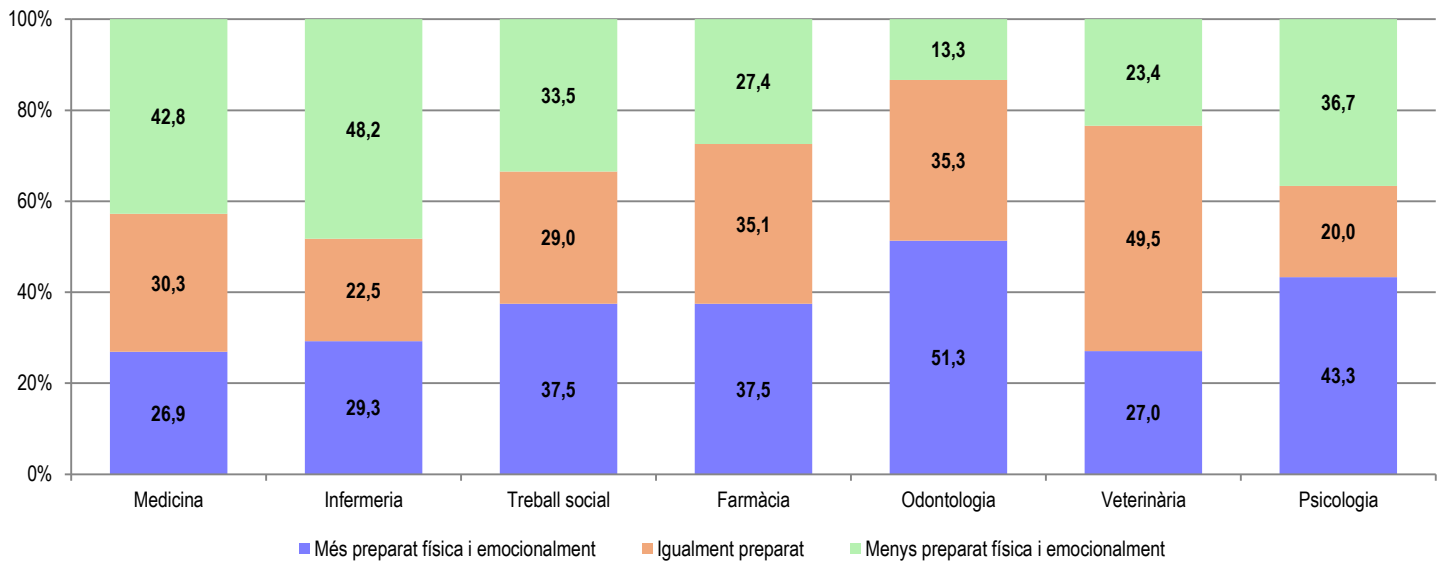
Gràfic 39. Els mateixos professionals o algun company han estat hospitalitzats o algú ha perdut la vida (escala 1:25)

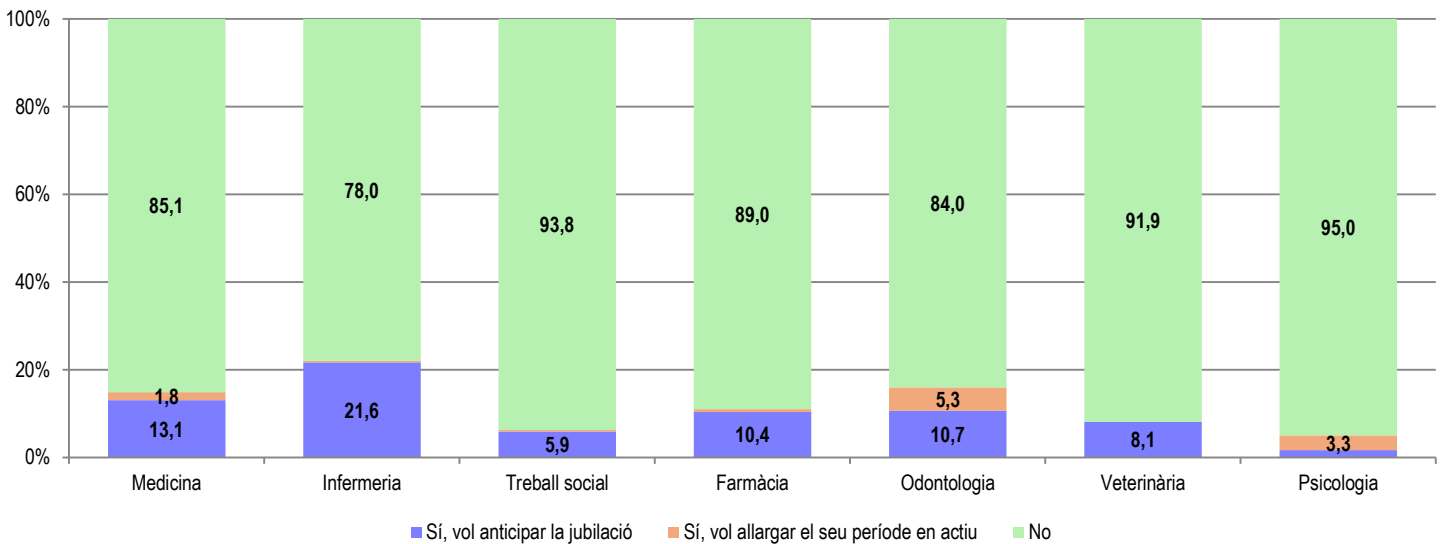
Gràfic 40. Repercussions de la COVID-19 en l'àmbit familiar (escala 1:50)

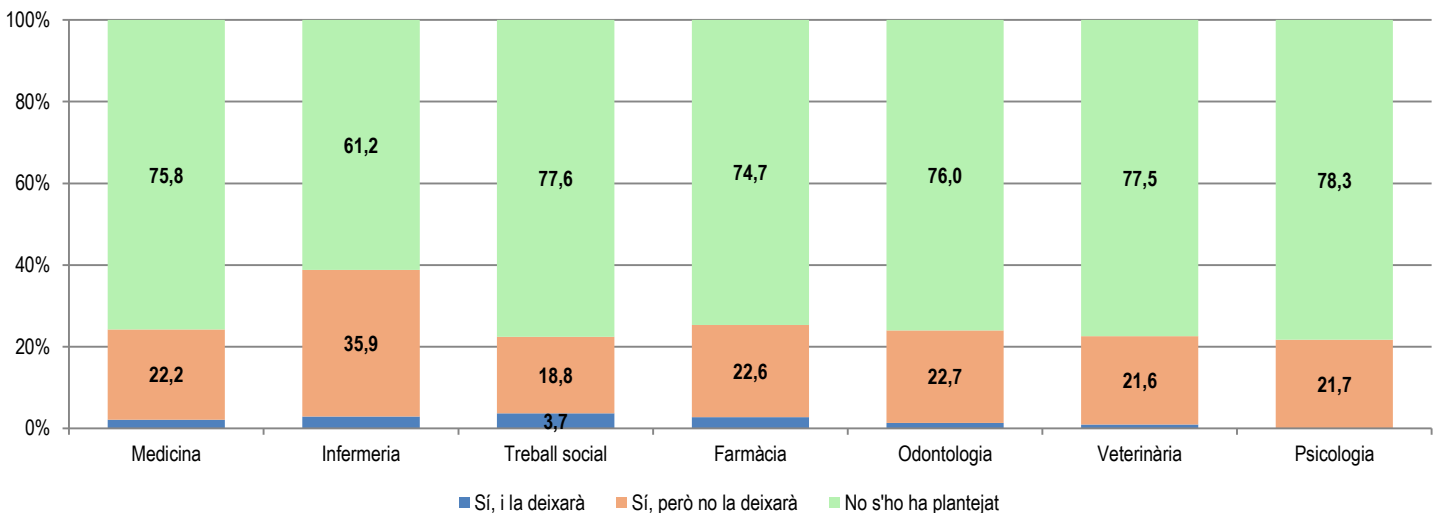
Gràfic 41. Com se senten els professionals en cas d'una segona onada d'igual intensitat que la primera segons professió

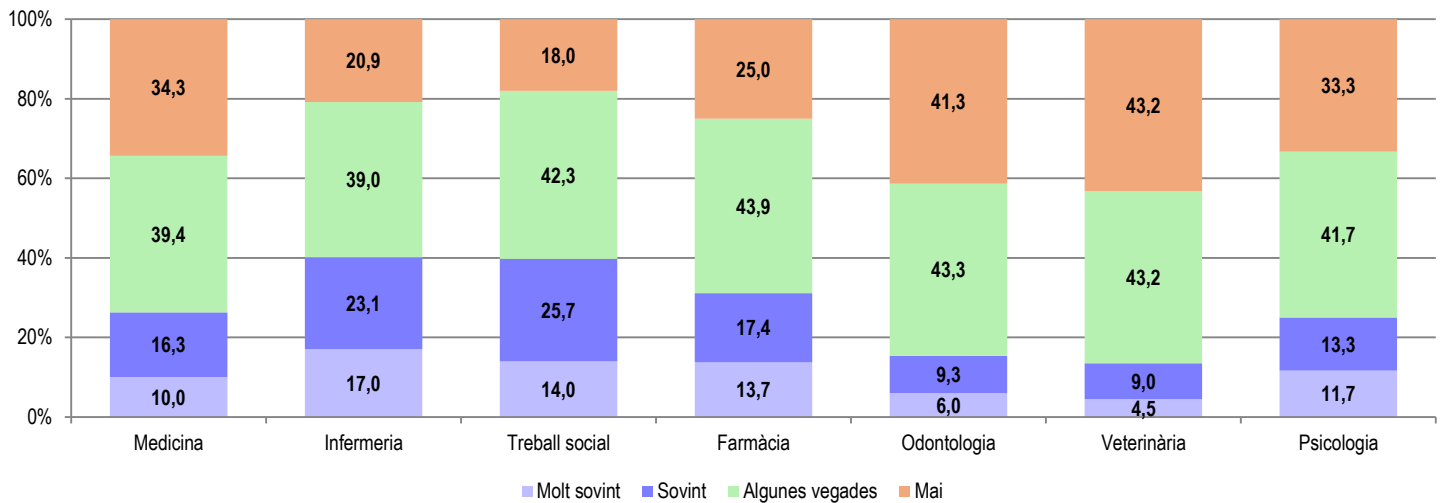
Gràfic 42. La aparició de la COVID-19 ha modificat els plans de jubilació dels professionals segons professió

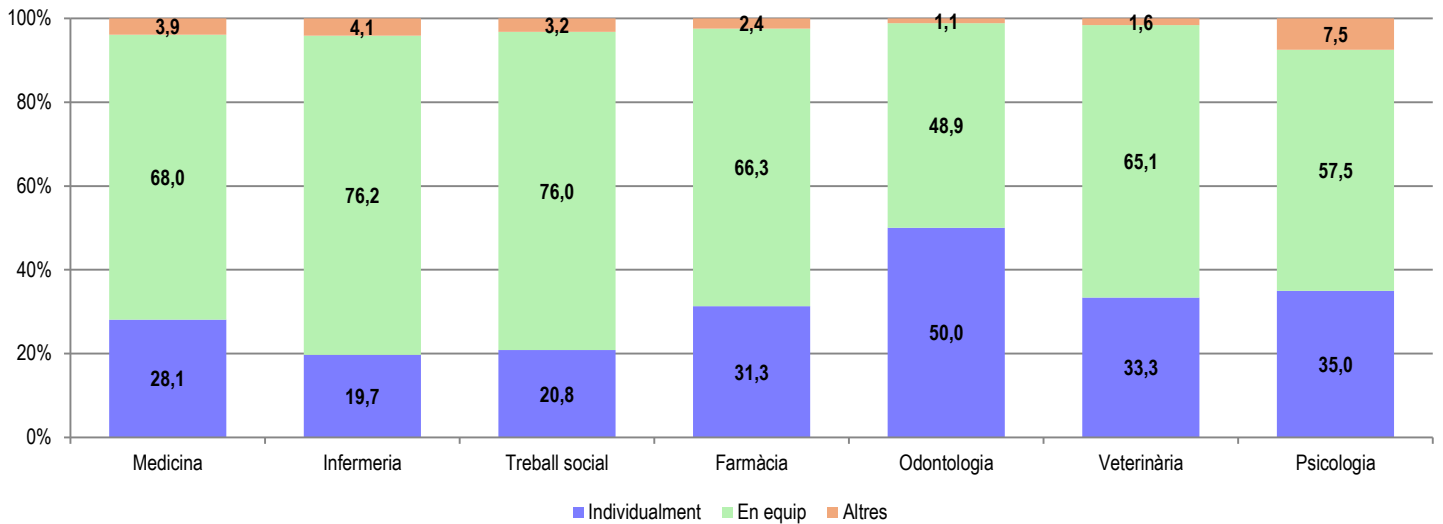
Gràfic 43. L'aparició de la COVID-19 ha fet que els professionals es plantegin deixar la professió segons professió

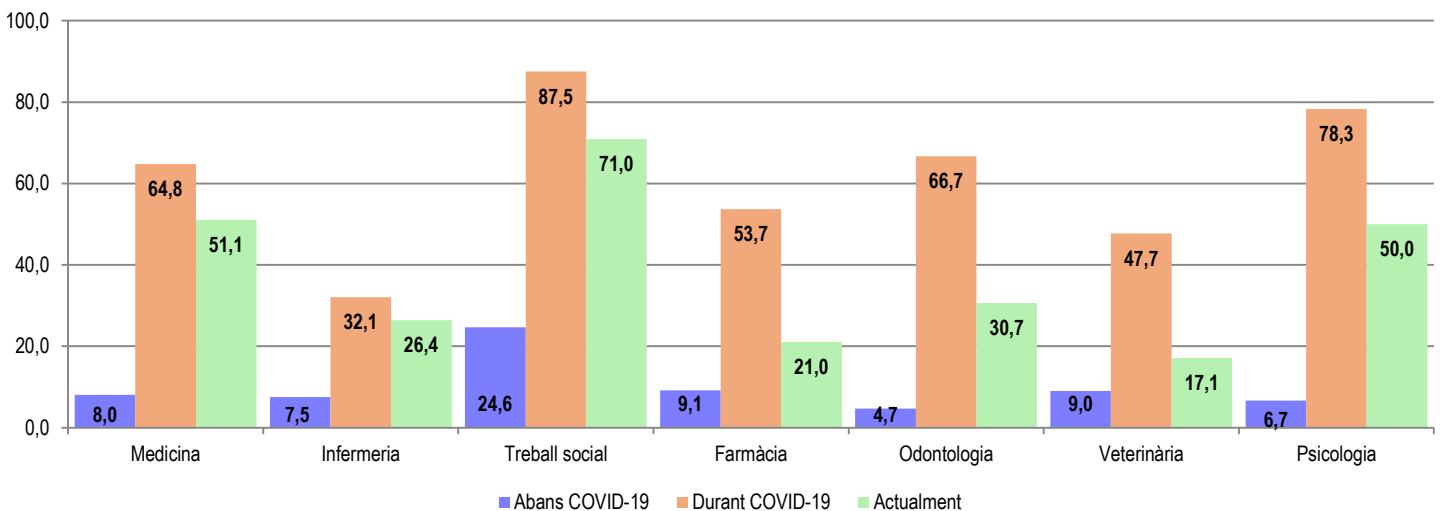
Gràfic 44. Els professionals han hagut d'enfrontar-se a conflictes/dilemes ètics o deontològics durant el període de la COVID-19 segons professió

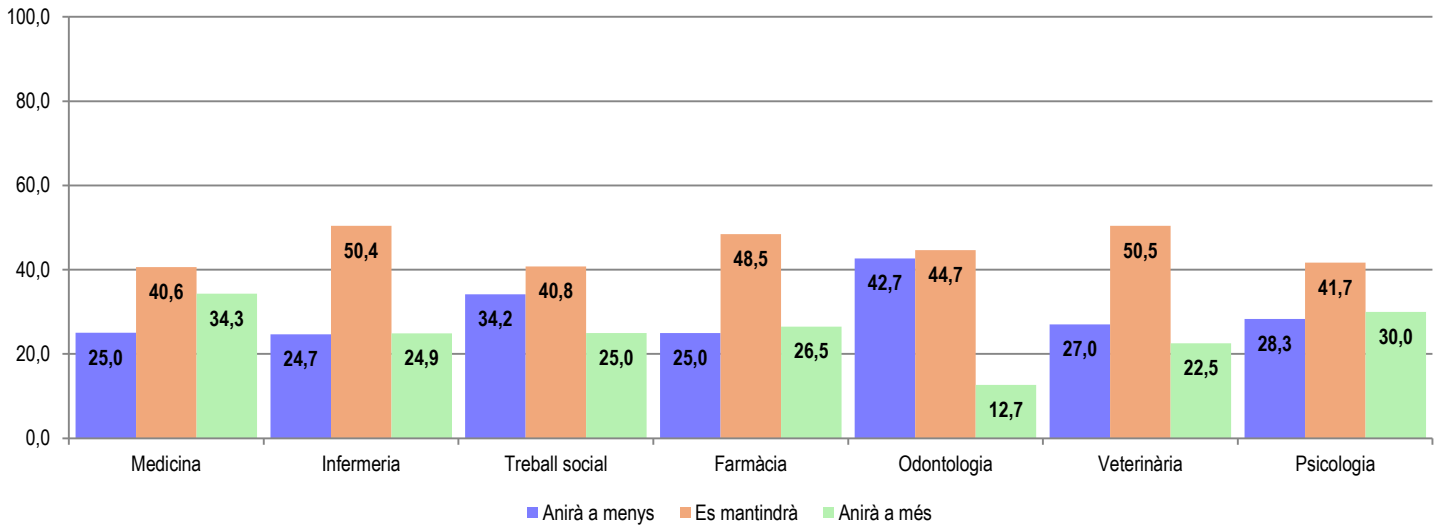
Gràfic 45. Com van gestionar aquests dilemes ètics o deontològics durant el període de la COVID-19 segons professió

Gràfic 46. Professionals que treballen o han treballat MOLT o FORÇA donant atenció telemàtica al treball principal segons professió

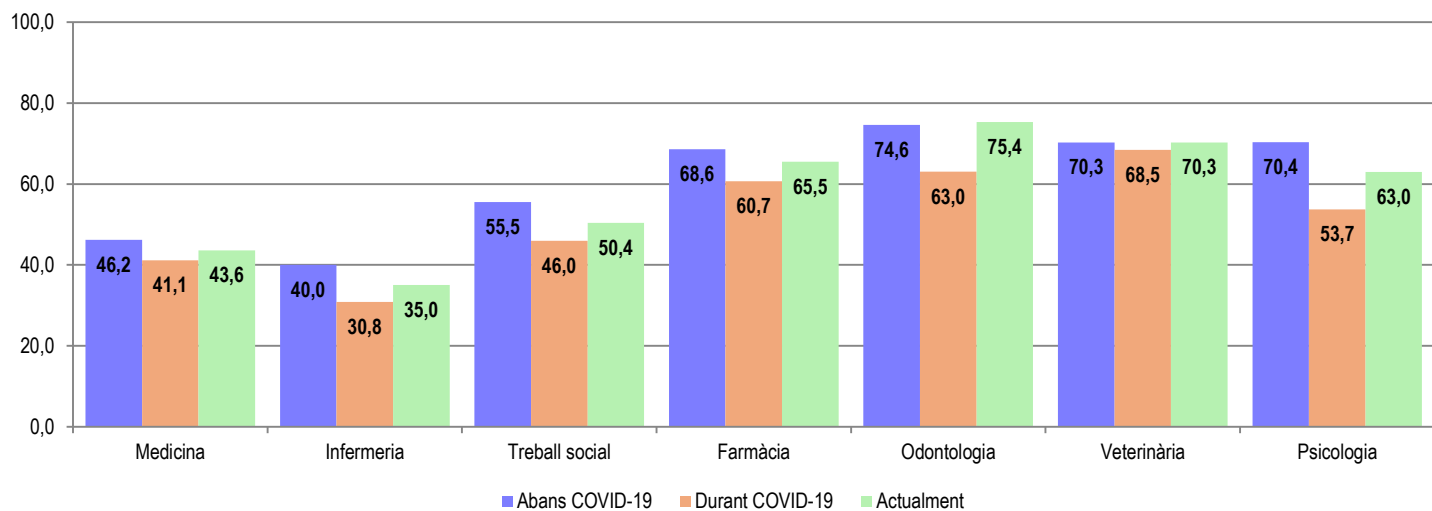

Gràfic 47. Com creuen que evolucionarà l'atenció telemàtica al treball segons professió

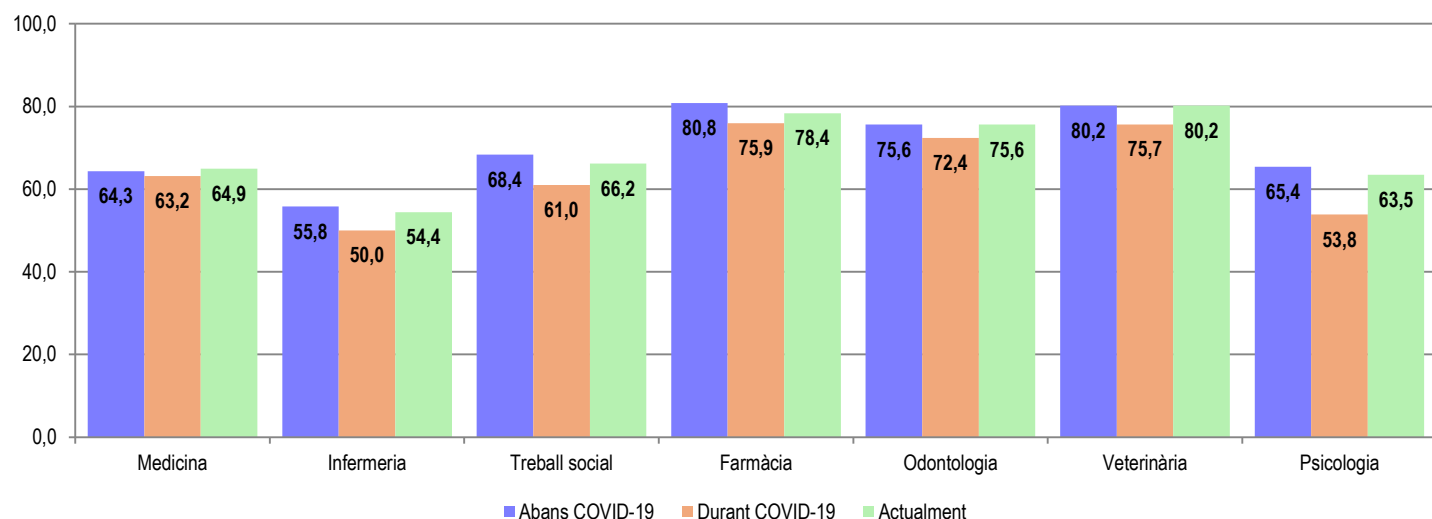

Opinions sobre la satisfacció professional

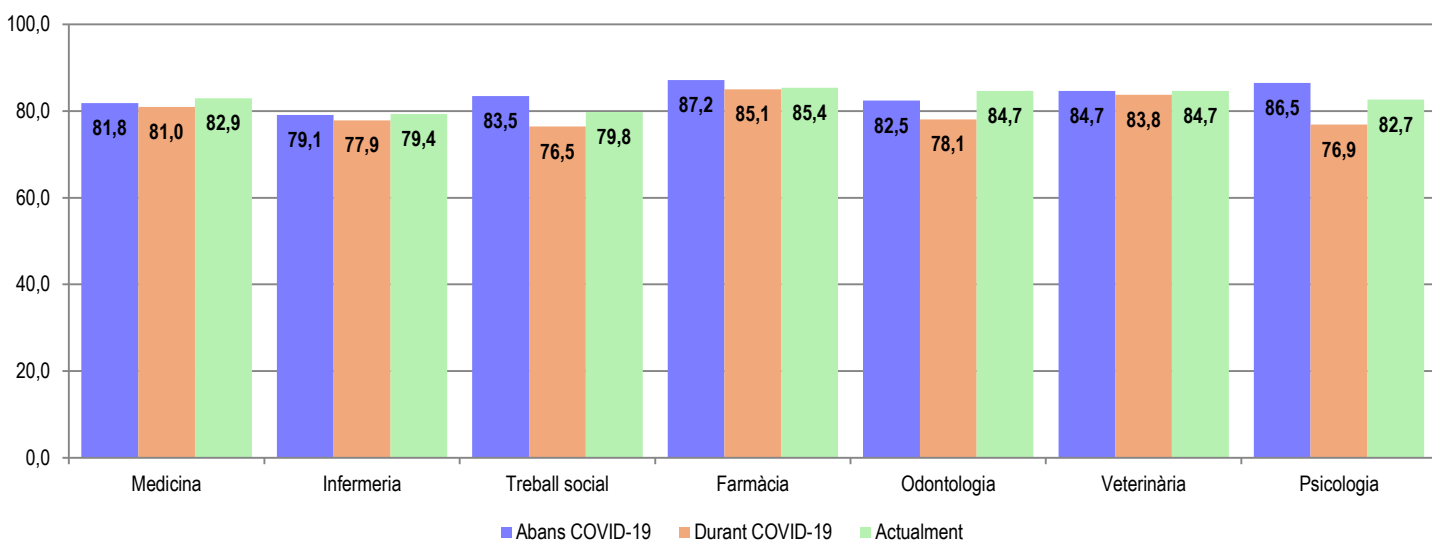
Gràfic 48. Professionals que se senten o s'han sentit ben tractats per la seva ORGANITZACIÓ segons professió

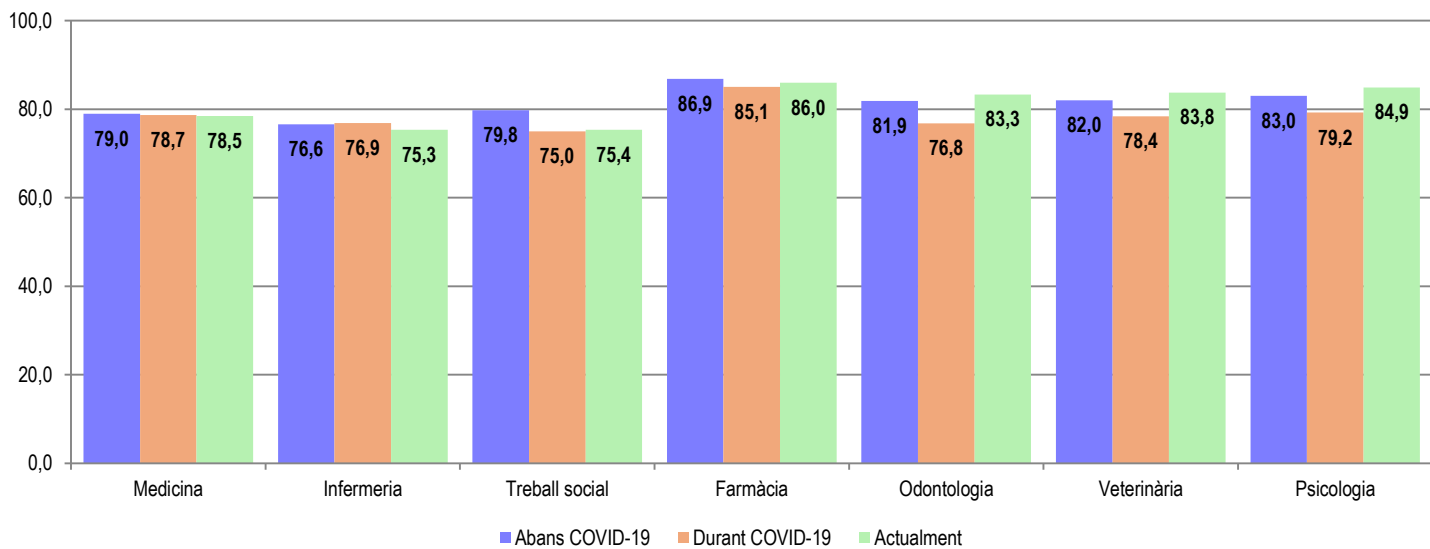
Gràfic 49. Professionals que se senten o s'han sentit ben tractats pel seu o la seva CAP segons professió

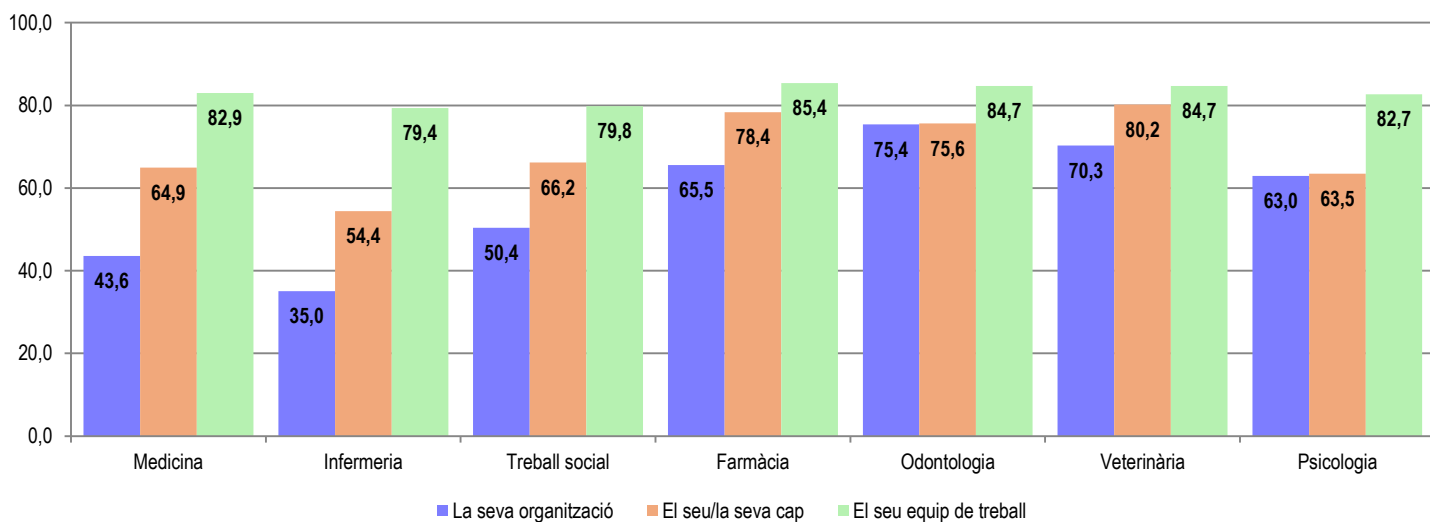
Gràfic 50. Professionals que se senten o s'han sentit ben tractats pel seu EQUIP DE TREBALL segons professió

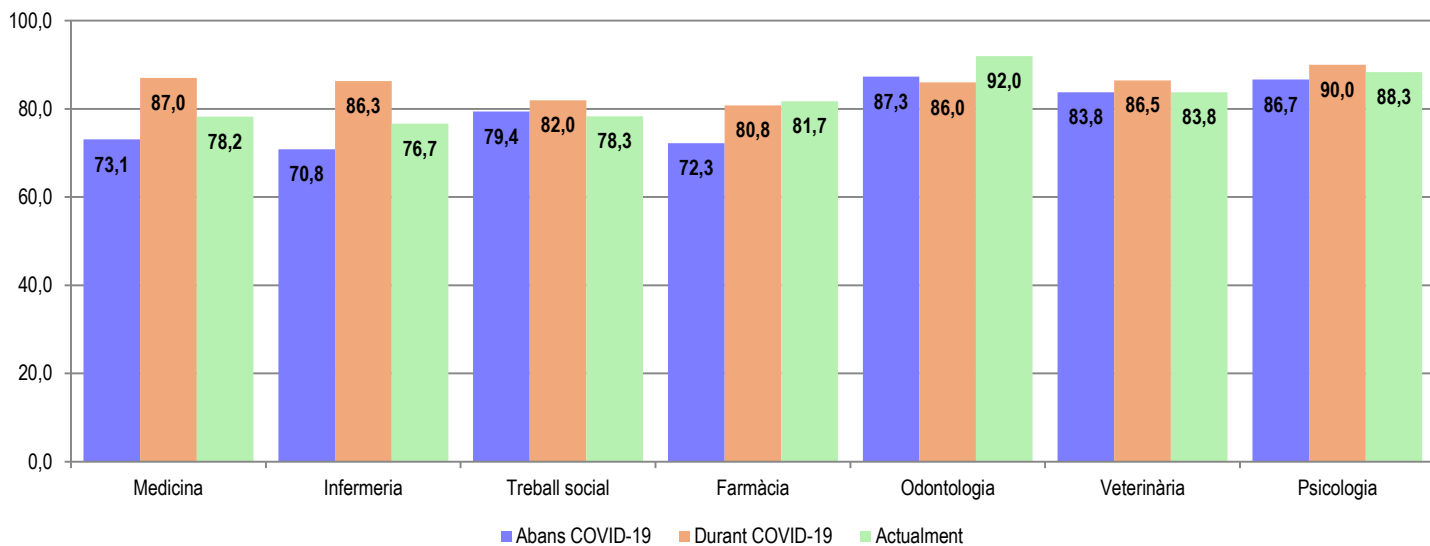
Gràfic 51. Professionals que estan o estaven satisfets dels RESULTATS del seu equip de treball segons professió

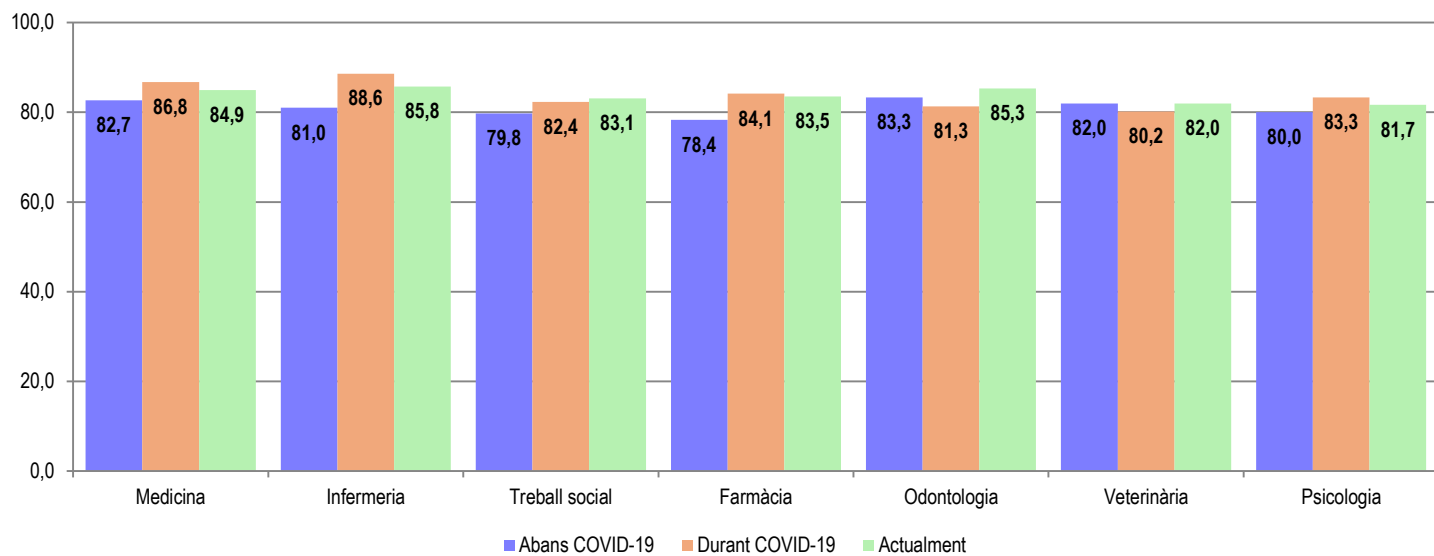
Gràfic 52. Professionals que ACTUALMENT se senten ben tractats per la seva organització, pel seu/la seva cap o pel seu equip de treball segons professió

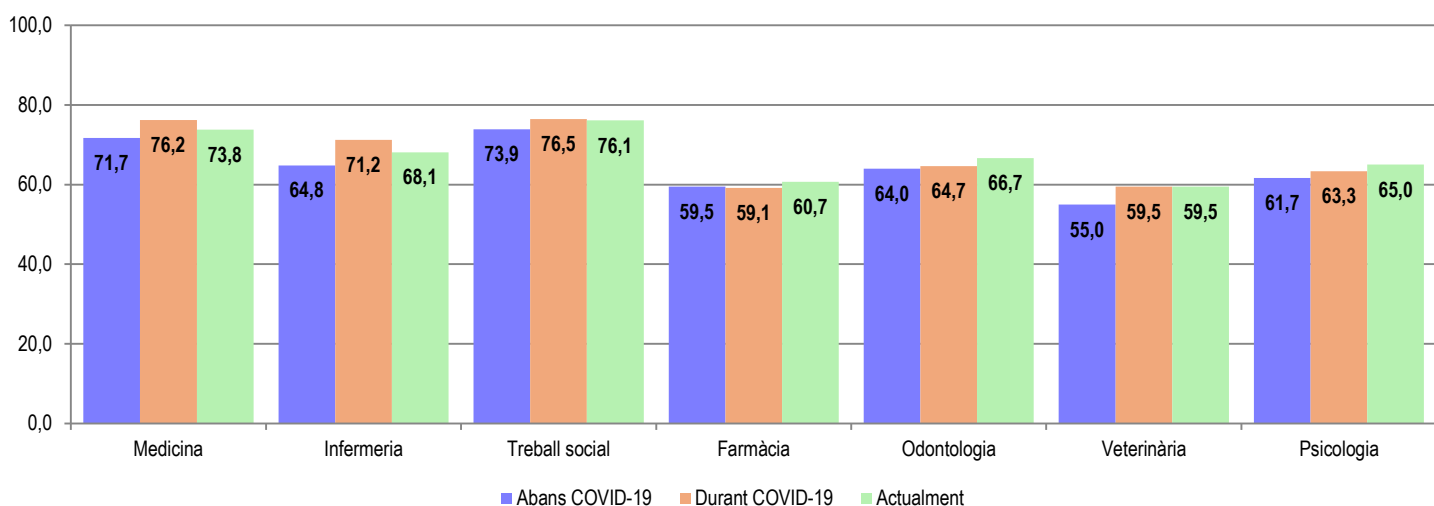
Gràfic 53. Professionals que se senten o se sentien força o molt valorats pels pacients/usuaris segons professió

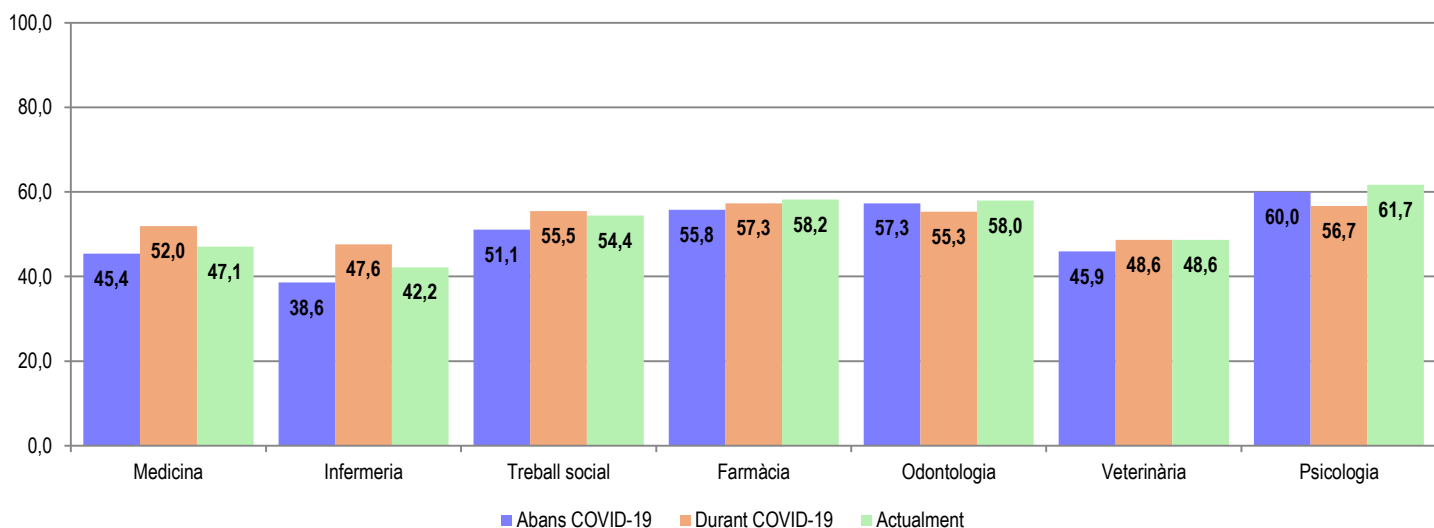
Gràfic 54. Professionals que se senten o se sentien força o molt valorats per part dels col·legues segons professió

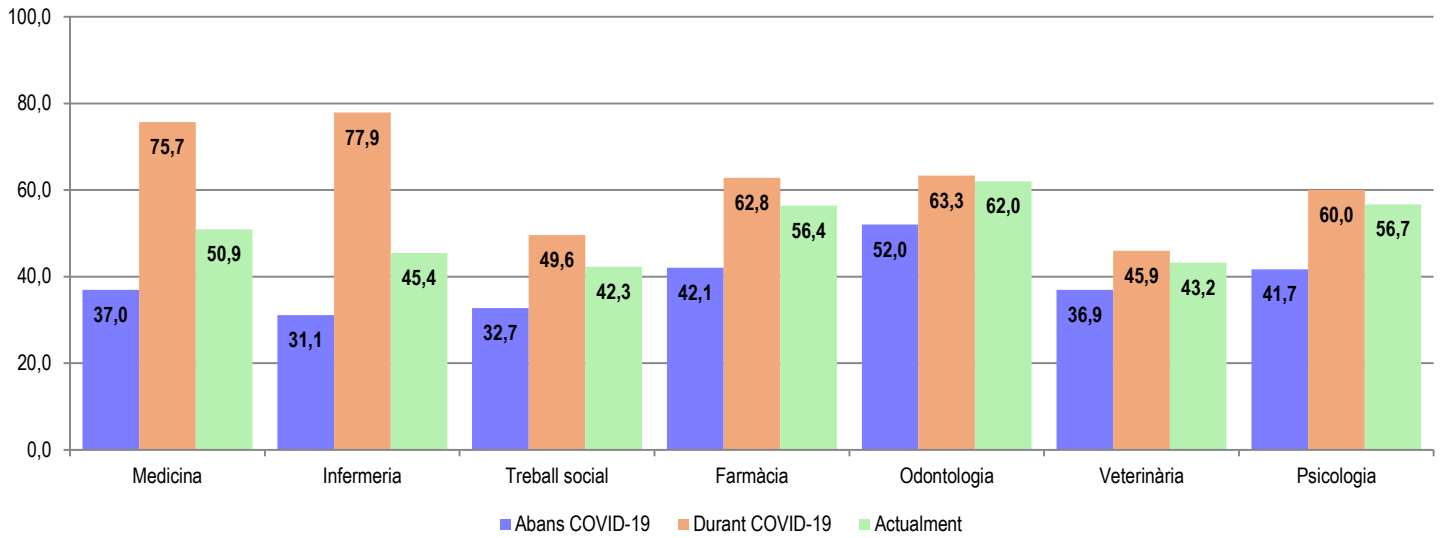
Gràfic 55. Professionals que se senten o se sentien força o molt valorats per part dels seus caps immediats segons professió

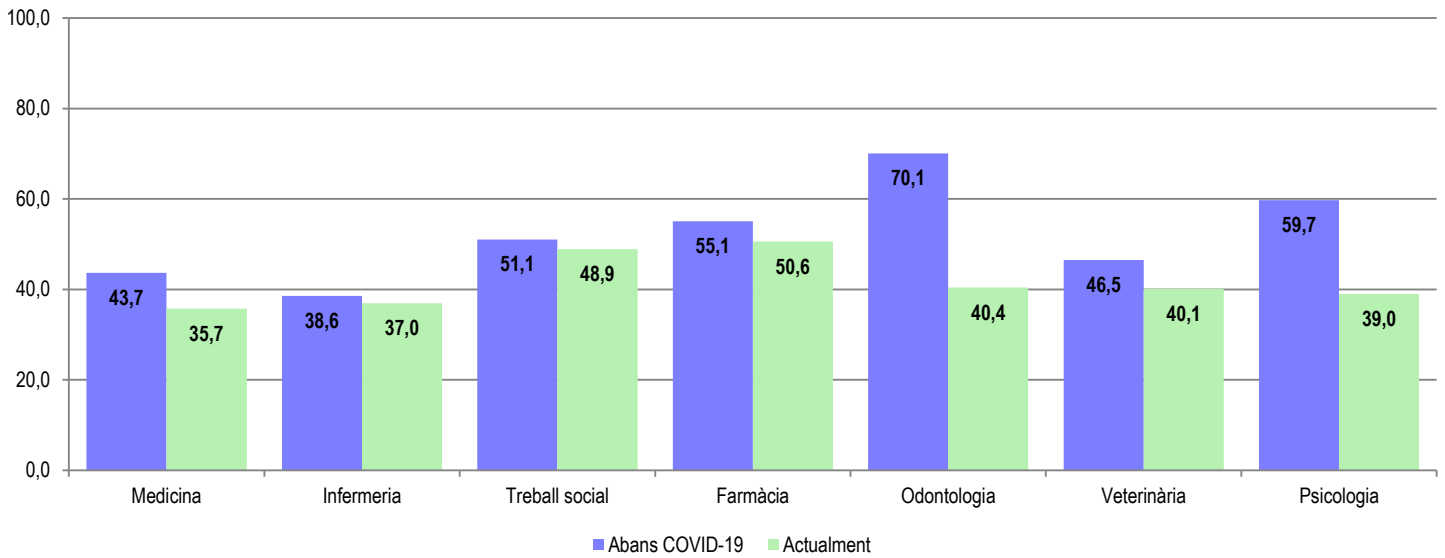
Gràfic 56. Professionals que se senten o se sentien força o molt valorats per part dels gerents i directius segons professió

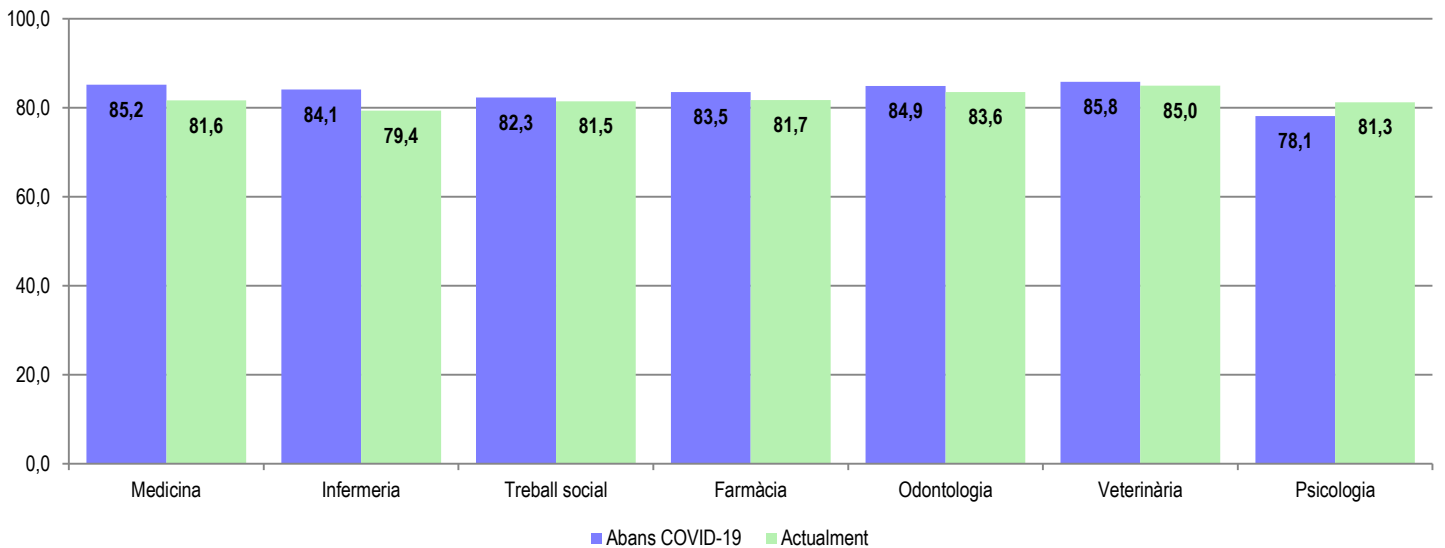
Gràfic 57. Professionals que se senten o se sentien força o molt valorats per part de la societat segons professió

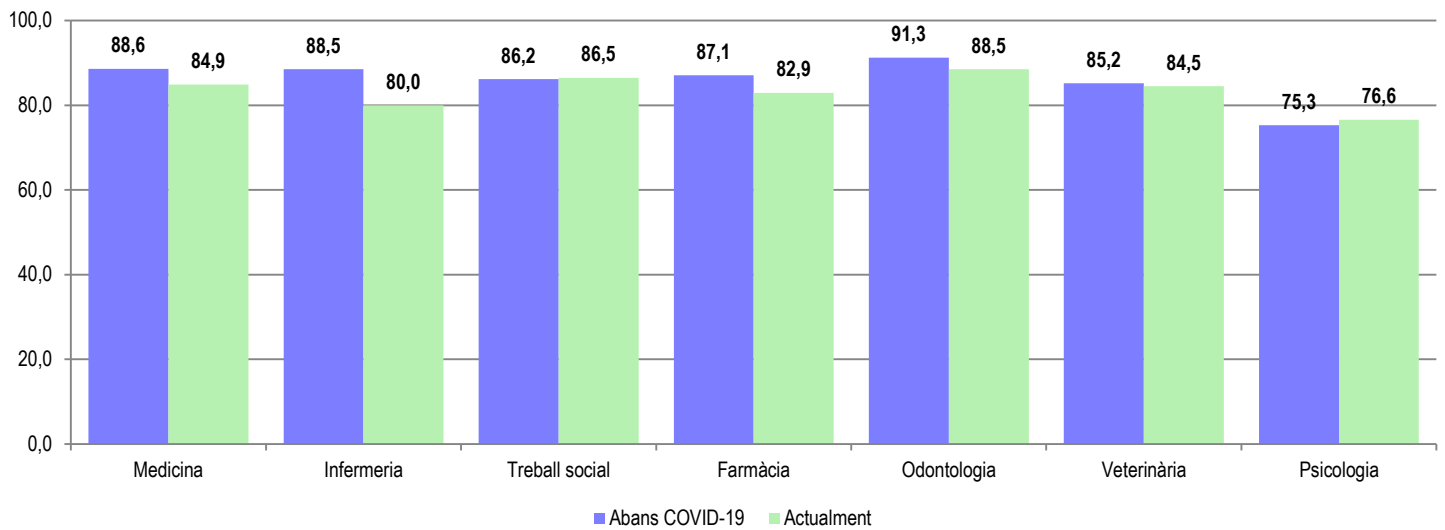
Gràfic 58. Professionals que estan o estaven força o molt satisfets amb el seu nivell d'ingressos segons professió

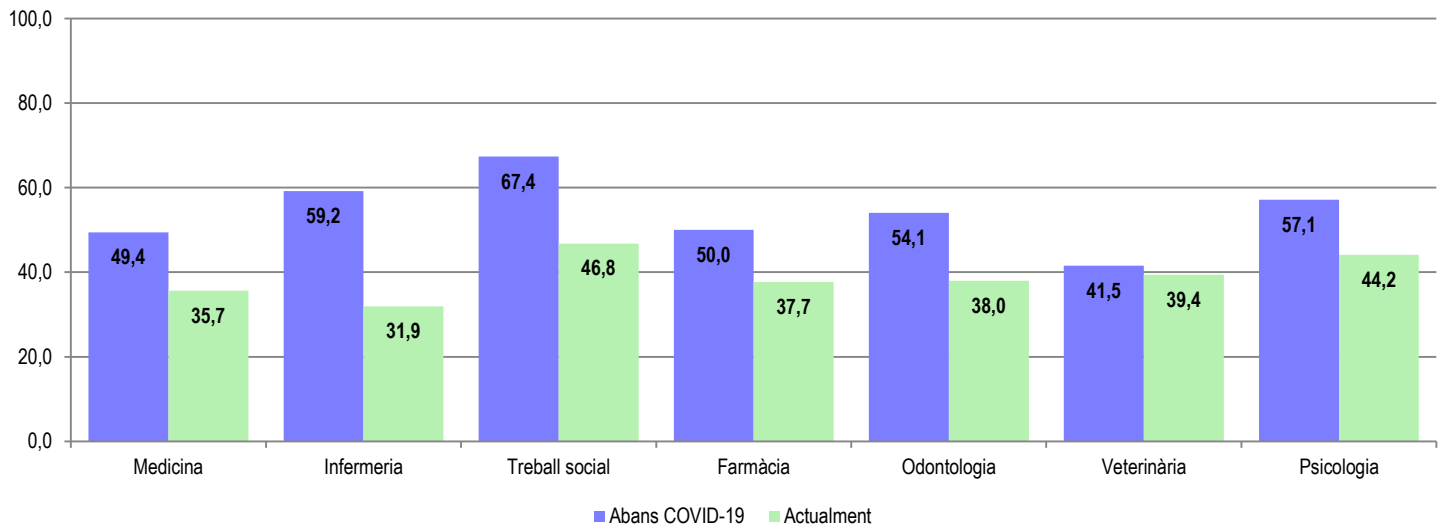
Gràfic 59. Professionals que estan o estaven força o molt satisfets amb la relació amb la parella segons professió

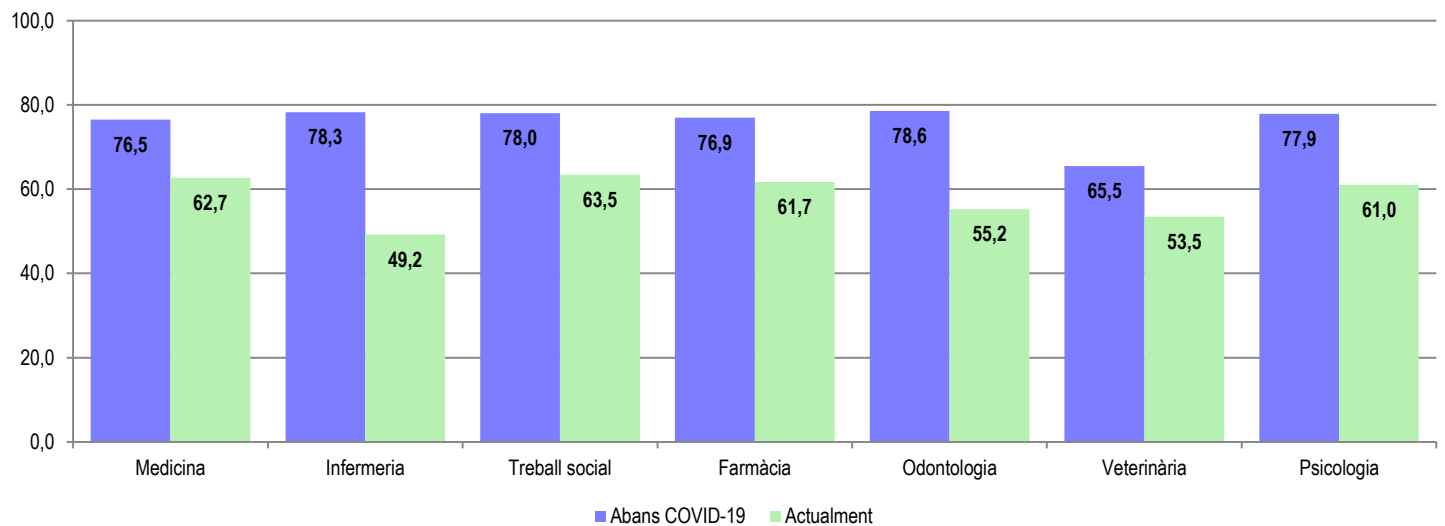
Gràfic 60. Professionals que estan o estaven força o molt satisfets amb la relació amb la família segons professió

Gràfic 61. Professionals que estan o estaven força o molt satisfets amb la seva disponibilitat de temps lliure segons professió

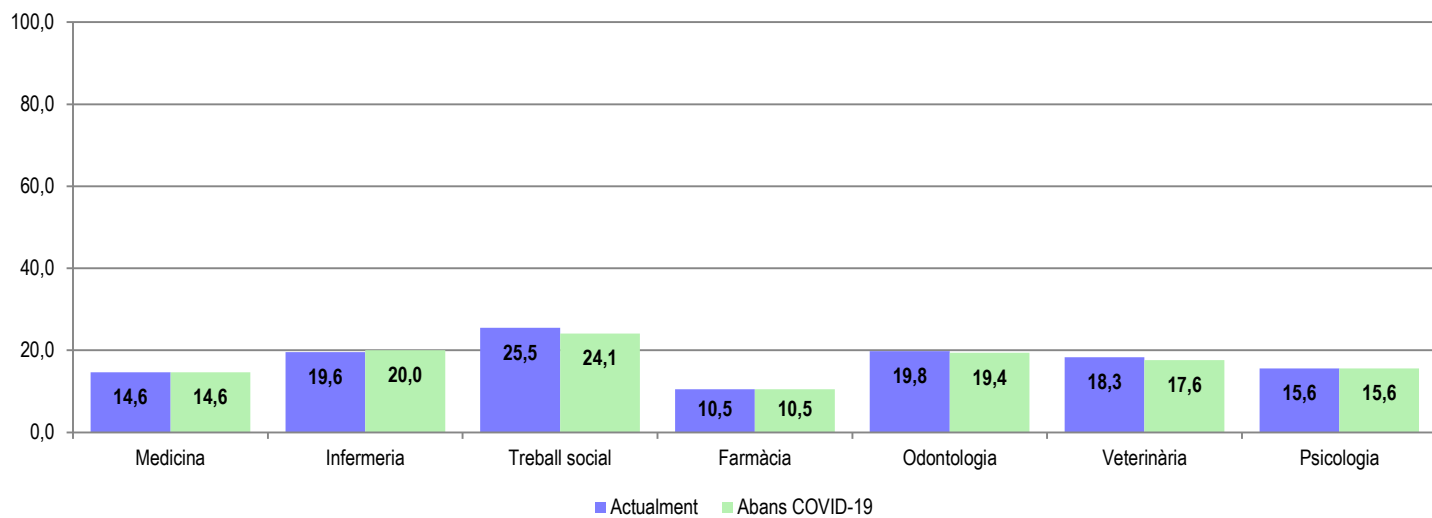

Gràfic 62. Professionals que estan o estaven força o molt satisfets amb el seu cercle d'amistats i de coneguts segons professió

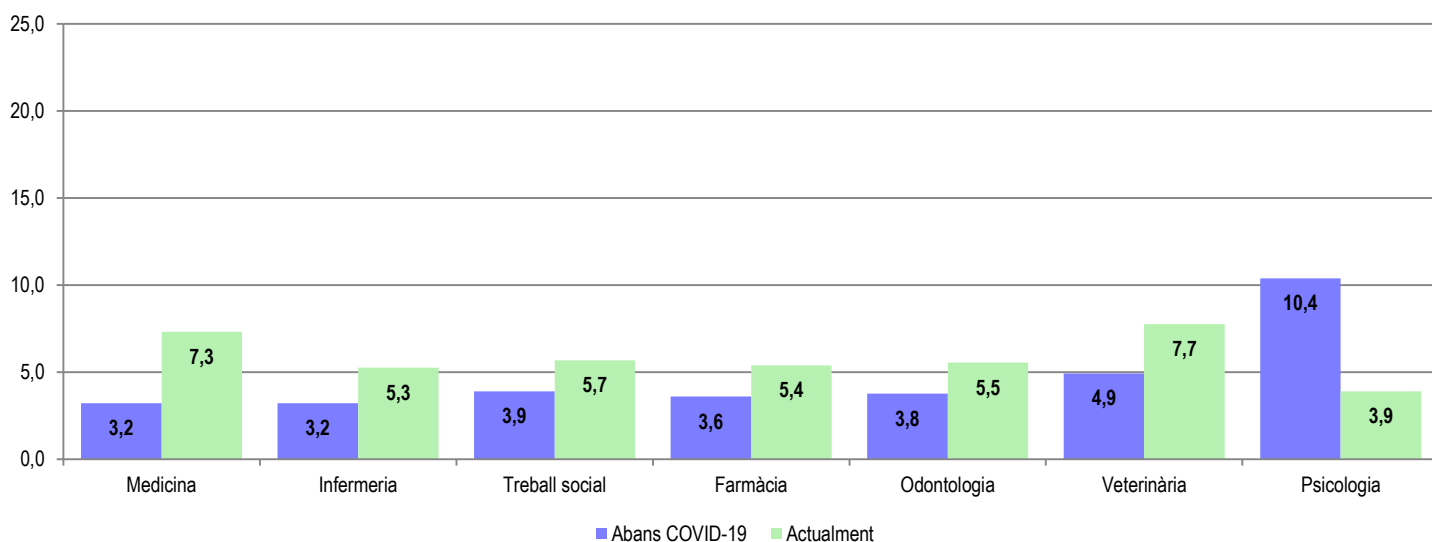

Estils de vida

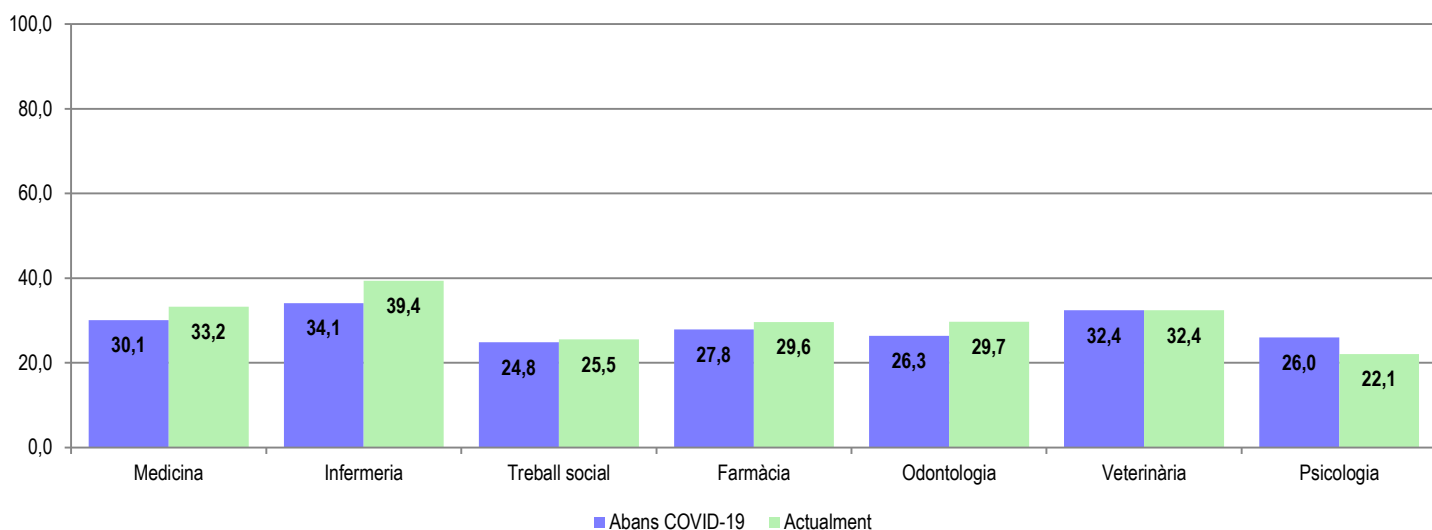
Gràfic 63. Professionals FUMADORS habituals o ocasionals segons professió

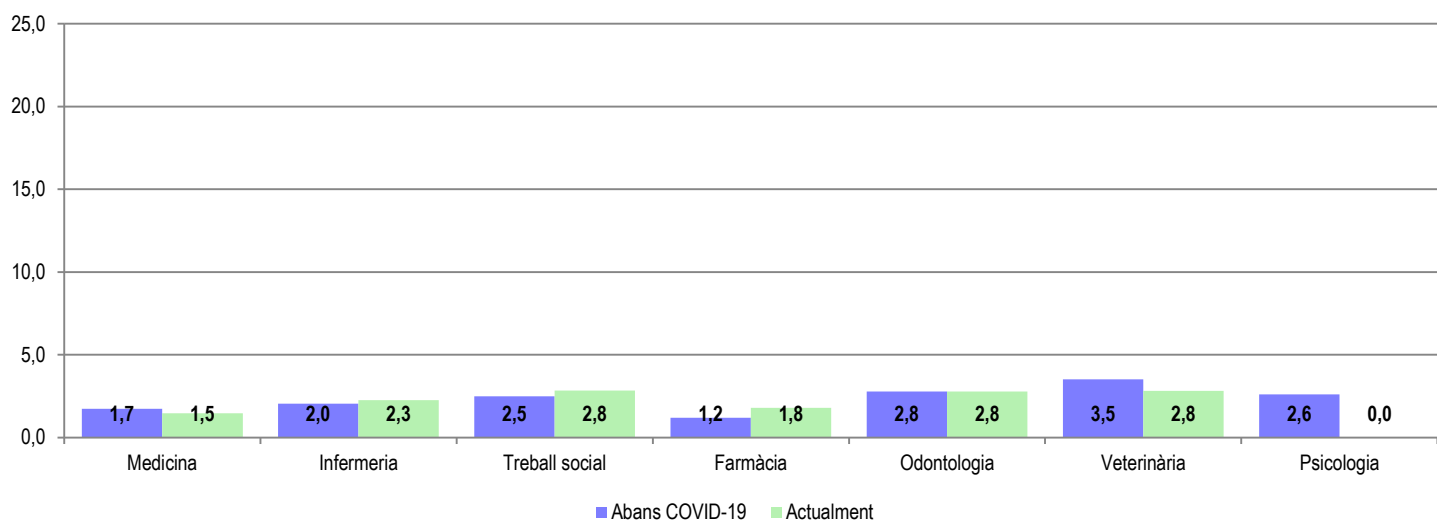
Gràfic 64. Professionals que consumeixen o consumien força o molt begudes amb ALCOHOL segons professió

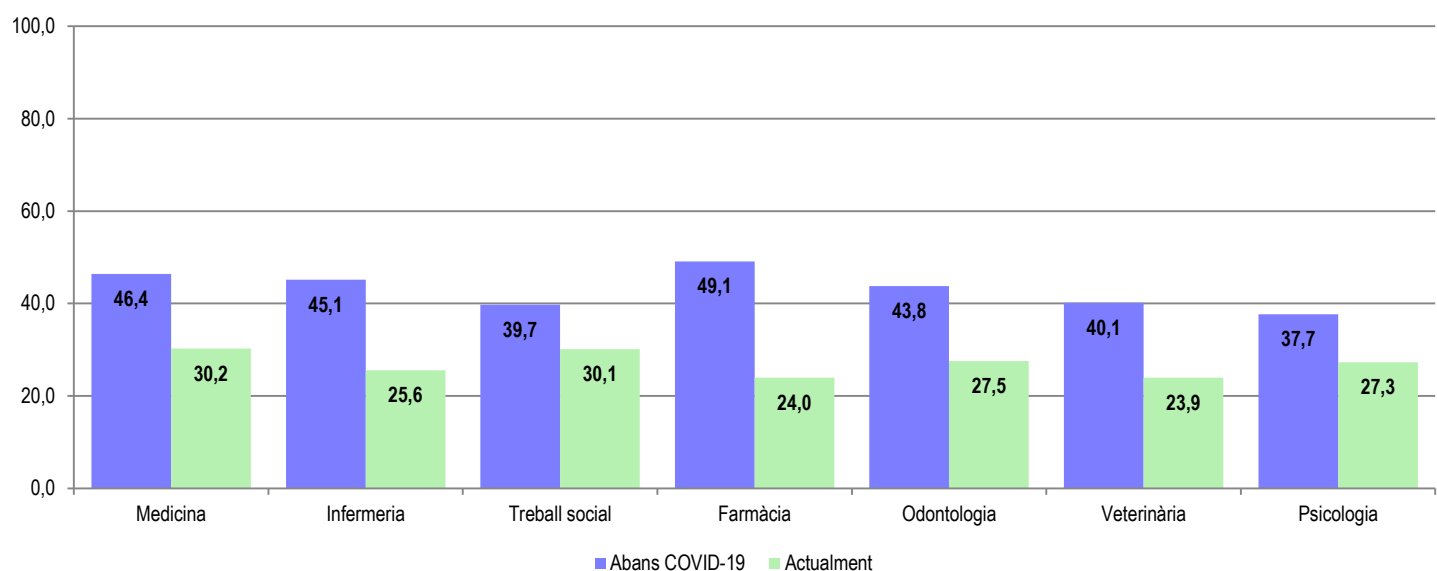
Gràfic 65. Professionals que consumeixen o consumien força o molt CAFÉ segons professió

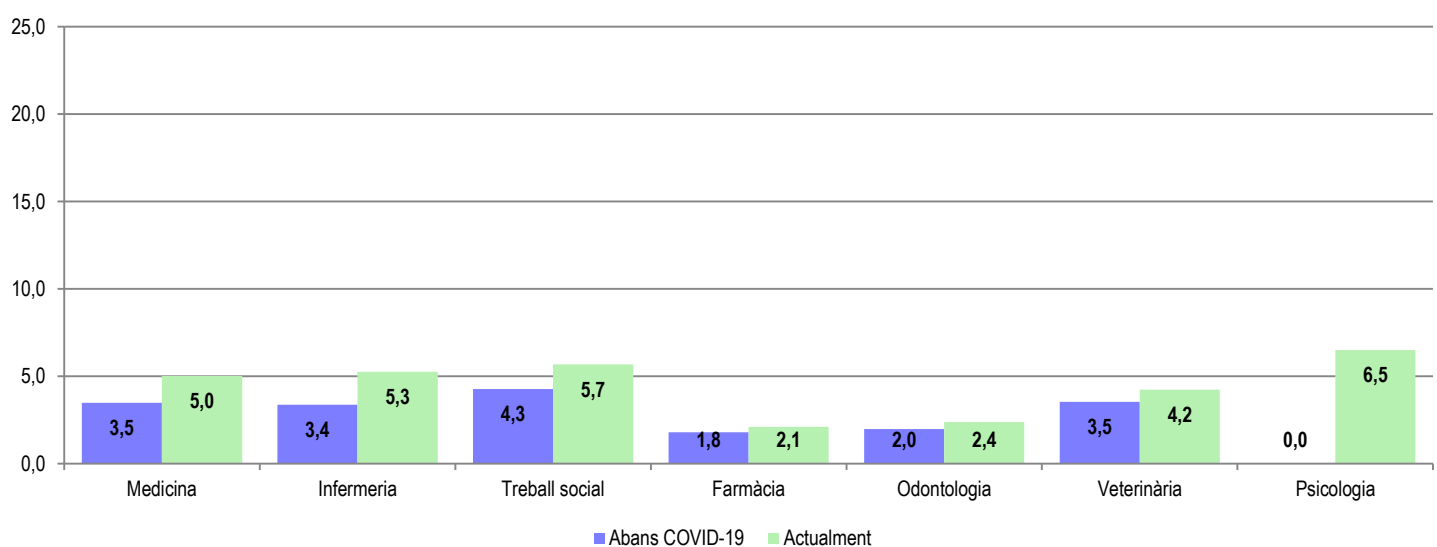
Gràfic 66. Professionals que consumeixen o consumien CÀNNABIS segons professió (escala 1:25)

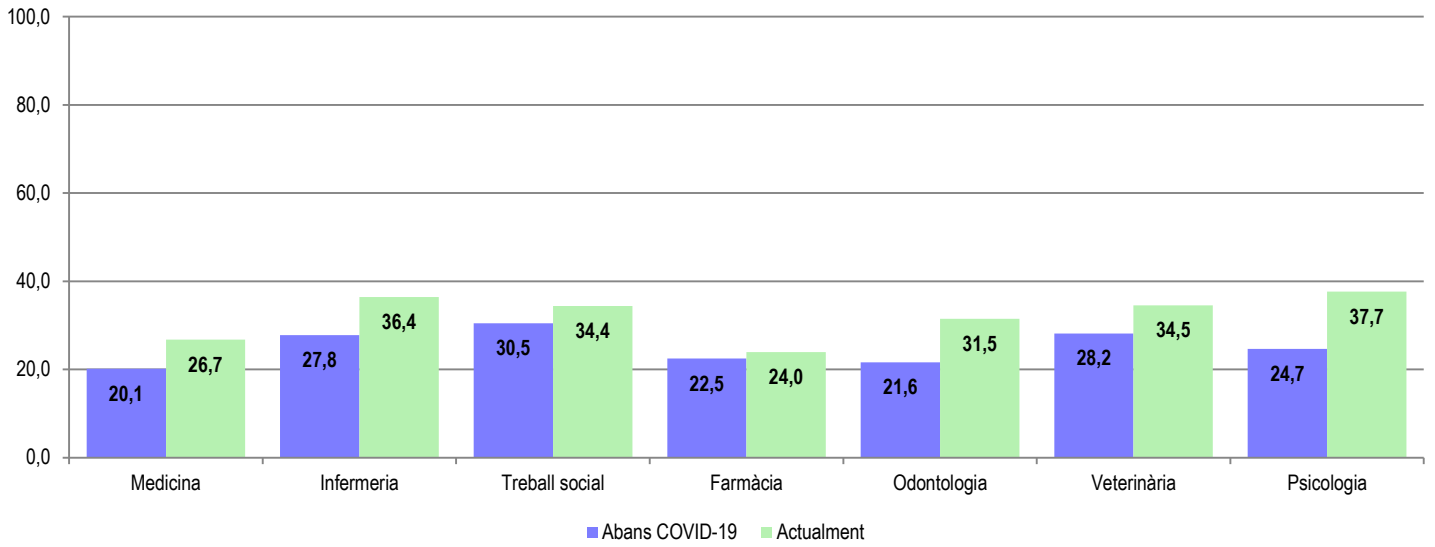
Gràfic 67. Professionals que realitzen o realitzaven força o molta ACTIVITAT FÍSICA segons professió

Gràfic 68. Professionals que juguen o jugaven força o molt a VIDEOJOCS segons professió (escala 1:25)

Gràfic 69. Professionals que veuen o veien força o molts programes de TV de forma seguida segons professió

Gràfic 70. Professionals que passen o passaven força o molt de temps en APOSTAR ON LINE segons professió (escala 1:25)

